

Wielkopolanin
URZĘDOWY ORGAN
P. R. K. UNI ŚW. JÓZEFA
WYCHODZI CO CZWARTEK
56-22-ND ST. PITTSBURG, PA.
Prenumerata wynosi:
Rocznice \$1.50
Półrocznicze \$1.00
Kwartalne 50c
Pojedynczy numer 3c
Za granicami Stanów Zj. \$2.50
Prenumerata musi być opłacona z góry.
Polish Printing & Publ. Co.
56-22-ND ST. PITTSBURG, PA.

Polish Weekly Established 1898.
WIELKOPOLANIN
OFFICIAL ORGAN OF
The P. R. C. St. Joseph's Union
PUBLISHED EVERY THURSDAY.
Subscription Price in the United States \$1.50 per year in advance; to Foreign Countries \$2.50 per year in advance.
Circulation 15,000 Copies.
Polish Prtg. & Publ. Co.
PUBLISHERS
56-22nd St. Pittsburg, Pa.

ODEZWA

DO WNYCH KS. KS. PROBOSZCZÓW, SZANOWNYCH KOMITETÓW KOŚCIELNYCH I RODAKÓW W POLSKICH PARAFIACH DYECEZYI PITTSBURSKIEJ.

WNI KS. KS. PROBOSZCZOWIE I DRODZY RODACY!

Od trzech blisko lat, mieszkam w Ochronce i wytyżam wszystkie siły moje, aby polskie sieroty nasze wyżywić, przyzwać i spłacić dług ciężący na naszej polskiej posiadłości.

Ze sprawozdań rocznych, wiadomo wam wszystkim, że utrzymanie tylu sierót i procenta od długu wynosiła rocznie około 18,000 dolarów.

Kolekty, zbierane 2 razy do roku w kościołach polskich, piknik 4go Lipca i to co ja sam zbiorę przez kolekty lub pracę na miarach, wszystko to razem zaledwie wystarcza, aby kupić chleba sierotom, a gdzieś spłacać dług!

Nie wchodząc w to, kto dzieło to rozpoczął, w jakich warunkach i czy za olbrzymi ciężar zwałiem na swoje i wasze barki, wszyscy dziś przyznajecie, że Ochronka polska to dzieło piękne, dzieło które ma rację bytu i utrzymać się może i powinno.

Jest też w dycezyi Pittsburgskiej pokazna Herba. — Wszyscy powinniśmy zająć się tem dziełem, do wszystkich więc powinienem zapukać i prosić o pomoc.

Dla tego dzisiaj, odnoszę się do wszystkich z następującą prośbą: Pozwólcie mi, Wni ks. ks. Proboszczowie, i Wy zaci Rodacy,

odwiedzić strzechy wasze. — Chcę przyjść do was jako kolektor, który zbiera przymusowy pewną sumą naznaczony podatek, ale ja ko żebrak, który z podziękowaniem przyjmie co mu kto ofiaruje. —

Chociaż rozkoszy sami nie macie i ciężary dość wielkie w parafiach, przecież gdy żebrak przyjdzie i prosi o kasek chleba, o jakie stare ubranie lub obuwię, nikt go z domu nie wypędza.

Otóż chciałbym w roli takiego żebraka przyjść do domów waszych i poprosić o kęs chleba i o sukienkę dla nieszczęśliwej istoty — sieroty.

Któż z was odmówiłby prośbie takiej?

Nikt z pewnością. — Dla tego proszę Wnych ks. ks. Proboszczów, Szanowne Komitety Kościelne i Was Drodzy Rodacy, dajcie mi znać, który ks. Proboszcz i Jego parafia przychyli się do mej prośby — kto mi pozwoli pojsć do waszej strzechy i zebrać o chleb dla głodnych sierót?

Jeszcze raz zaznaczam, nie mam zamiaru zbierać podatku, ale prosić o wdowi grosz, o okruszyny spadające ze stołów waszych.

Ufny, że nikt mej prośbie nie odmówi, kreślę się w imieniu blisko 200 polskich sierotek,

Zyczełiwy w X-ie
Ks. C. Tomaszewski, C. S.Sp.
Żebrak dla Sierót.

UWAGA: Powyższa odezwa została rozesłana do wszystkich Wielb. ks. ks. Proboszczów w wtorek po południu — i już, kiedy pismo idzie do druku, otrzymujemy od Wielb. ks. A. Tarkowskiego z McKeesport, Pa. zaproszenie do zebrania ofiar domowych w tejże parafii. Serdecznie podziękowanie sła niniejszem sierotki za tak szybki pomoc.

O pracy społecznej.

(Nadesłane).
(Dokończenie)
Najsmutniejszy objaw u nas, to zarzut braku patriotyzmu. — Każdy, jako tako wykształcony Polak przyzna, że wszystkie stronictwa polskie patriotyczne, dążą do utrwalenia polskiego społeczeństwa.

Mimo to, po gazetach liberalnych, redagowanych podobno przez ludzi bardzo mądrych, stronictwo liberalne zarzuca nam polakom — katolikom na prawo i na lewo zdradę, brak patriotyzmu, brak narodowości, itd.

Przez te zarzuty, stronictwo liberalne grzeszy pychą, bo sobie jedynie przypisuje cnotę patriotyzmu, grzeszy także brakiem uczciwości elementarnej, brakiem miłości i sprawiedliwości.

Miłość Ojczyzny, nazywamy pa tryotyzmem.
Jak każda cnota, tak i patriotyzm nie spada z nieba.

Nie oznacza bowiem miłości Ojczyzny, jaknajczulsze, najnajtłusze uczucie, że człowiek podług frazesu utartego, radby jej nieba przychylił, ale jak każda cnota, wyraża pewien nastrój woli oraz czynności, z niego płynące.

Patriotyzm znaczy spełnienie obowiązków, jakie nakłada przynależność do pewnego narodu od powiednio do położenia, w jakim znajdują się Ojczyzna, i naszego do niej stosunku, naszego w niej stanowiska.

Jeżeli Ojczyznę miłujemy zbyt mało, jeżeli miłujemy ją fałszywie lub przewrotnie, a choćby tylko bezrozumnie, grzeszymy brakiem patriotyzmu.

Można więc grzeszyć brakiem patriotyzmu, można też grzeszyć nadmiarem.

Miłuje nadmiernie Ojczyznę, — kto ją miłuje więcej niż Boga, kto dla miłości Ojczyzny nie miłuje siebie, więc poświęca duszę swoją — kto nie miłuje bliźniego, więc go nienawidzi.

Po dziś dzień, wielu jest Polaków w Ameryce, grzeszących tym nadmiarem patriotyzmu. Ich dewizą:

„Zemsta, zemsta na wroga, Z Bogiem, i choćby mimo Boga”.

Uspობicie takie nazywa się nacyonalizmem.

Zatrącenie Szej duszy dla zabicia nieprzyjaciela, nazywa się wallenrodzizmem. — Potępił go Mickiewicz w swoim poemacie, go tępił go wyraźnie Krasiński, ten wielki sędzia fetyszów narodu polskiego.

Nacyonalizm w każdym narodzie przybiera kształty trochę odmiennie i barwy stósonownie do charakteru narodowego.

We Francji krzykliwy szowinizm, we Włoszech gorąca irridenta, w Niemczech brutalny hakatyzm, nasza zaś wszechpolskość prym trzyma w śmieszności i ubóstwie ducha.

Rzecz prosta, nacyonalisci w Ameryce, nie przyznają się do szowinizmu.

Głoszą, że oni patryoci, i to patryoci jedyni.
Innych wszystkich odsadzają od patryotyzmu.

Ponieważ nazwa „patryotyzm” wyraża coś szlachetnego, podszycanie się pod nią nacyonalistów, przedstawia oszustwo mniej lub więcej świadome.

Nie tak mamy, nie tak możemy sobie postępować, jako patryoci — chrześcijanie.

Chrześcijanin prawdziwy, będąc z sumienia, z serca i z przykazań Bożych miłośnikiem Ojczyzny, nie zasada patryotyzmu swego na dzikości, na zazdrości i na samolubstwie.

Z powyższych uwag, niech każdy zdrowo sądujący i wierzący Polak osądzi, czyj patryotyzm jest prawdziwy i dla Polski korzystny, a czyj fałszywy i szkodliwy przy noszący Ojczyźnie.

W związku z patryotyzmem pozostaje godność narodowa.

Prawie wszyscy powtarzają ten zwrot: „godność narodowa”, ale mało kto zdaje sobie sprawę, co to znaczy.

Jestem pewien, że nasi panowie liberali, którzy siebie za jedynych patryotów i szermierzy ogłaszają, znaleźliby się w nielada kłopotcie, gdyby kto ich spytał: **Co to właściwie godność narodowa?**

Pojęcie godności przeniesiono na naród z człowieka. — Co oznacza u człowieka?

Podług zdania nauki katolickiej różnicujemy: godność wewnętrzną i zewnętrzną.

wieka, jest to człowiek sam w obee siebie.

Godność zewnętrzna, to mniemanie, jakim człowiek cieszy się u ludzi, naturalnie u ludzi rozumnych.

Godność wewnętrzna zależy więc bezpośrednio od zgodności życia człowieka z zasadami prawa Bożego.

Im człowiek lepszy i cnotliwszy, gorliwiej spełnia obowiązki, tem godności wewnętrznej ma więcej, **im gorszy i grzeszniejszy**, nie dba o obowiązki swoje, tem mniej ma godności.

Godność zewnętrzna zależy od tego, za co człowiek uchodzi.

Ta godność zewnętrzna, niekoniecznie kryje się z wewnętrzną. Człowiek dobry, może uchodzić za złego, człowiek zaś zły za dobrego.

Należy jednakże pamiętać, że każdy ma prawo do dobrej o sobie opinii.

Zastósujmy teraz te pojęcia godności do narodu.

Godność wewnętrzna zależy od tego, jaki jest naród, **godność zewnętrzna**, za co ten naród uchodzi.

Jeżeli naród dąży do celu, jaki mu przeznaczył Pan Bóg, dąży drogą wskazaną przez Boga, posiada godność wewnętrzną.

My więc Polacy, pragnąc godności narodowej wewnętrznej, dajmy nam się do poznania celu naszego narodu, i postępować w sposób przykazany prawem Boskim — sumieniem swoim.

Godność zewnętrzna narodu polskiego zależy od tego, za co nasz naród będzie uchodził w oczach ludzi uczciwych.

Jakąż może być nasza godność narodowa zewnętrzna, jeżeli porzucimy Boga, żyć będziemy bezbożnie, staniami się krzykaczami, i t. d.?

Wszyscy uczciwi ludzie nas potępia i nazywają gwałtownikami, — szowinistami, bezbożnikami, a jednak liberali chcą, aby takim był nasz naród w Ameryce. — Czy więc ludzie, którzy chcą Polaków wyznę z godności narodowej, nazywać można patryotami?

A zatem: jak prawdziwa godność narodowa odpowiada patryotyzmowi, tak nacyonalizmowi od powiada pycha narodowa.

Radzimy wszystkim przeczytać prześliczny wiersz ks. dr. Barabaszki, z Baltimore, który umieszczaemy na innym miejscu, a który tak trafnie wykazuje, jak mało dziś dbamy o prawdziwy patryotyzm i o prawdziwą godność narodową.

Ks. C. T.

MIJSCOWE.

NA ROZDROŻU.

Na innym miejscu zamieszczamy artykuł z Dziennika dla Wszystkich, malujący w dokładny sposób drogę po której kroczy przemyśle Pankuszo. Radzimy każdemu przeczytać ten artykuł a do wie się pięknych rzeczy o tej wy kolezionej powadze. Tak to człowiek pyszny upada i stacza się coraz to niżej i niżej aż na samo dno upadku i nędzy moralnej. Żal nam tego człowieka jako człowieka, że mogąc pracować dla dobra Narodu swego, chwycił się burzenia i ginie pod ruinami, które sam na własną głowę ścięga.

I pytamy się Ciebie Monsignore, coś działał przez wydawanie piętnastu numerów swojego Związku. Czy oświeciłeś lud, czy zdziałales cośkolwiek dobrego? Ot zawiś niecna i chęć zemsty dykto wała Ci paszkwile i pwanie na ludzi, którzy Ci kiedyś stali przyjaciółmi. W błocie tarzałeś się przez piętnaście numerów, at zbio

ta nie innego jak plugawstwo nie może powstać.

Misyja w nowej parafii.

W nowo założonej parafii św. Cyryla i Metodego w McKees Rocks odbył się Misyja w dniach od 9 do 23 października br. Misyje odprawiać będą OO. Redemptoryści, O. Franciszek Jasiński i O. Franciszek Grochowski.

Nowa ta parafia położona jest przy ul. Locust & Chartiers ave. Proboszczem tej parafii jest Wny ks. Jan Robaczewski.

Serdeczne powitanie.

W poniedziałek powrócił po dłuższym pobycie w Europie w strojach rodzinnych, Wny ks. Józef Szwarek, proboszcz parafii N. P. M. na górach. Cała parafia witała swego proboszcza serdecznie dając tem wyraz za nitecnapaści jakich swego czasu dopuszczał się osławiony Monsignore z Allegheny.

Gra w piłkę koszykową.

Gniazdo Sokół w południowej stronie otwiera z dniem sobotnim tego tygodnia sezon gry w piłkę koszykową. Niejako wstępem do sezonu była gra w ubiegłą sobotę, w której gniazdo sokole Adama Mickiewicza zwyciężyło klub (White Eagle) Białego Orła z McKeesport punktami 8 do 7. W te sobotę zmierzy się Sokół polski z klubem All Stars. Początek w sobotę wieczorem o godz. 8ej.

Ze strony klubu „Polski Sokół” staną druhowie: Czarnowski, Pożwardowski, Letki, Krupa, Maryniak.

Ze strony All Stars: C. Pater, Wiśniewski, J. Pater, Wiszoc, Hamond.

Czas trzymać będą druhowie: S. Poczwardowski i Pietras. Rozjemcą będzie druh Dupski.

A teraz pytamy się wszystkich czyż to nie lepsze spędzenie czasu wieczorami, aniżeli wystawianie po narożnikach i wysiadanie law po szynkach?

Po balu Sokolic.

W poniedziałek wieczorem urządzili Sokolice na południowej stronie miasteczka taneczny z pieśniami i ćwiczeniami Sokolic i dziatwy. Obszerna Sokolnia zapelniona była ludźmi, dosłownie po brzegi. Całe zastępy młodzieży i starszych pszy były na te zabawy okazując tem sympatyę dla młodego gniazda Sokolic. Ćwiczenia dziatwy, śpiewy solowe drużyny Gólbiewskiej wywoływały długo nie milknące oklaski, a już gdy na scenę wystąpiły sokolice poprostu zasypały je gorącym przyjęciem. Od niedawna ćwiczą dopiero sokolice a już pod czujnym okiem naczelnika Szybalki zdobyły pierwszą nagrodę za ćwiczenia na Złocie w Carnegie, a w poniedziałek odtwarzając te same ćwiczenia wykazały, że rzeczywiście zasługują na to w całej pełni.

Jesteśmy przekonani, że zabawa poniedziałkowa przyniesie dla gniazda Deotymy całe zastępy nowych członków, a sprawa sokola na południowej stronie nowe szeregi szermierzy.

Ciekawy interes.

Dostaliśmy w tych dniach korespondencyę podającą nam ciekawe stosunki pewnego interesu pewnej pani Heleny przy ul. Butler. Jakkolwiek nie cheemy takich rzeczy brudnych ogłaszać boć moglibyśmy nimi zapakować całą gazetę, lecz jeśli przybiera ta cała historia jaskrawsze formy — możemy pokazać światu, że źle się dzieje i ostrzedz przed zlem. — Otóż pewna panna Helena jak wyżej wspominalśmy (poco nazwis-

ka) prowadzi sobie taką restauracyję i nie wszystko tam prowadzono zgodnie z przepisami policyjnymi, gdyż gdy policya zaglądnęła do tego miejsca, to pięciu obecnych musiało się wynosić oknem, jedynastu zapakowano do wozu policyjnego i musieli popłacić po 25 dolarów a p. H. 80 dolarów. Stosunkowo wysokie te kary spadły na goszczących w tym domu dlatego, że przy odwiedzinach czylej opieki policji znalezione piwo, wódkę, karty i pieniądze na stole. No wie świat cały, że „speak easy” uprawia wielu, ale tam jest podobno jeszcze coś więcej, bo jak nam donoszą to p. H. dba o zabawę i sprowadza z sąsiedniego miasteczka towarzysztwo żeńskie, które rozwesela gości. Donosi nam dalej nasz łaskawy korespondent, że ma nazwiska starych gości i takowe nam nadał, jeśli nadal ci panowie zechcą zaszczyścić swoją obecnością ten wesoly domek.

Nie podajemy adresu i bliższych określeń, ci których się to tyczy, wiedzą dobrze o tem.

Uwaga więc, bo będzie nie po trzebne świństwo.

Wylazi sztydo z worka.

Opinia wielu ludzi a szczególnie robotników fabrycznych wskazywała na to, że po wielu fabrykach uprawianem jest lapownictwo i to czasami na wysoką skalę. Szczególniej ofiarami tego procederu padali rodacy — w ogóle forejnerzy, którzy za pracę otrzymują w fabryce musieli płacić, często nawet wygórowane sumy.

Taki wyzysk wyszedł na światło dzienne w fabryce Carnegie Steel Company w Duquesne. W poniedziałek wniesiono sprawę o sprzysiężeniu przeciw pomocnikowi asystenta James H. Rice i polskiemu naganiaczowi Aleksandrowi Sandorskiemu. Sprawę wniósł naczelnik tajnej policji miynowy Carnegiego Nicholas S. Bender.

Rice i Sandorski oskarżeni są, że za pewne sumy pieniędzy składane w ręce Sandorskiego forejnerzy otrzymywali roboty we fabryce. Na przesłuchach przed aldermanem Gleasonem w McKeesport Sandorski zeznał, że ten sposób dawania robót ciągnie się już od szeregu lat i prawie wszystkie robotnicy forejnerzy musieli płacić za robotę. Sandorski w dalszych zeznaniach wyjąwił, że przeciętnie od 10 do 15 dolarów dziennie pobierał za prace dawane, a robotnicy, kupujący takową nawet nie byli pewni czy na długo będą takową posiadali. Powołano dwudziestu pięciu świadków na razie i wszyscy zeznali, że za pracę musieli płacić.

Sędzia wyznaczył kaucyę na Rice i Sandorskiego po \$1000, Sandorski nie mogąc złożyć kaucy do stał się do więzienia, gdzie oczekiwał będzie dnia rozprawy.

Tajemniczna nieznaną chorobą.

Doktorzy spostrzegli w ostatnich czasach pojawienie się niezbadanej jeszcze a również nieznannej choroby, którą na razie oznaczyli nazwą Paraliż dzięcinny. Bardzo wiele wypadków tej nowej choroby zanotowano w okolicach Pittsburga, a zezgólniej w okolicy zamieszkałej przez bogaczy Pittsburskich w Sewickley. Choroba objawia się przez sparaliżowanie części ciała i o ile okazało się często powoduje śmierć. Co jest jeszcze ciekawszem i niebezpieczniejszem, to że po zapadnięciu jednej osoby w domu choroba przenosi się na inne.

Jaką jest przyczyna choroby dotychczas nie zbadano. Choroba najczęściej pojawia się u dzieci. Ostatnio biuro zdrowia notuje wypadek w rodzinie Lamontów

w Sewickley gdzie 16 letni chłopak zachorował na paraliż nóg, a jego dziesięcioletnia siostra zapadła na sparaliżowanie obu rąk.

Uszedł śmierci.

Dr. P. Franklin członek rady miejskiej, tylko przytomności umysłu zawdzięcza, że uszedł śmierci. Jadąc automobilem po Center ave w pobliżu Millvale ave. naraz spadł na automobil przewożący tramwajowy i drut dotykał spodniej części automobilu. Drut zetknął się z ziemią ział jak wąż piekielny, ogniem i iskrami i zwiłając się opasywał automobil. Dr. Franklin nie stracił przytomności lecz przerzuciwszy lewar na szybki bieg, skierował automobil na chodnik i w ten sposób wydobyl się z ognistych pierścieni skrami sypiącego drutu. Tylko szczęście i przytomności zawdzięcza, że nie doznał porażenia prądem elektrycznym.

W nowej hali pierwszy bal.

Rzeczywiście dawał się uczuwać brak większej hali wśród mieszkańców Penn ave. i sąsiednich ulic. Temu brakowi zapobiegła firma Kleina, rzerabiająca olbrzymi budynek pod no. 2813-19 Penn ave. na hale do zabaw, przedstawień i zgromadzeń.

Pierwszą zabawę w nowej tej hali będzie miało Tow. Sz. Polski im. Ksiejca Józefa Poniańskiego, nie dawno zorganizowane gniazdo przy Penn ave i 28 ulicy. Na program składają się ćwiczenia druhow gniazda, ćwiczenia sokolic jak również dziatwy. Właściciel hali wszystkim gościom paniom i panom rozdał będzie piękne prezenta w upominku otwarcia. Spodziewamy się, że jakkolwiek hala ta jest w stanie pomieścić do 2000 osób będzie zapelnioną i zabawa będzie ze wzzech miar wesolą a spokojną.

Wody Sodowe.

Jedyna prawdziwie polska spółka wód mineralnych „Mł. Royal” poleca swoje wody sodowe. Spodziewamy się, iż Szan. komitety balowe nie wezmą od innonarodowców, mając swój własny polski wyrób. Ofis: Róg 45ej i Plummer ulicy poniżej Butler.

Wspaniały Wieczorek.

Dowiedujemy się, iż Towarzystwo Młodzieńców św. Kazimierza z parafii św. Stanisława Kostki urządzi w dniu 26go Października wspaniały wieczorek składkowy. Jak wiadomo Szan. Publiczności, to Towarzystwo to znane jest z urządzi podobnych wieczorków, które zawsze wypadają znakomicie. A również warto aby młodzieży tej dopomódz. Wieczorek urządzi Towarzystwo w nowej hali Kleina przy 28ej ulicy. Wstęp na wieczorek wynosi \$2.50 od pary. — Brawo Młodzieńcy!

ROZŁAM TRWA DALEJ.

Czas sejmowy Unii obydwu rozłamów przeszedł. Skończyły się debaty rozpraw i zakłaniania i wzywania do zgody i przywata zwyciężyła. Jak to wiadomo istnieje ją dwa odłamy Unii polskiej, jeden rezydujący w Buffalo i miał Sejm w Niagara Falls; drugi, drugi tak zwany rząd administracyjny w Wilkesbarre i miał również Sejm w siedzibie swojej. Na sejmie w Chicago poposała się zgoda i jedni poszli za jedną część urzędników inni za drugą i powstały dwie Unie. Usiłowano pogodzić na sejmach odłamy lecz usiłowania speliły na niczem i nadal pozostał ten sam galimatias.

ZAWIADOMIENIA.

ZARZĄD UNII ŚW. JÓZEFA:

Wiel. ks. P. Kwapiński, kapelan Jan Marohn, prezydent. 8612 Breton Ave., Pittsburg, Pa.

Opekuńcze Kasy:

Jan Hareński, 3040 Breton Ave. St. Clemieński, 3212 Dickson Str. Władysław Mieluszyński, 144-44 str.

Wszelkie korespondencje, dotyczące Unii św. Józefa, adresować należy na ręce sekretarza:

WL. J. SZELONG, Pittsburg, Pa. 122-43th str.

Wszelkie listy w sprawach finansowych Unii, należy adresować do:

ANDRZEJ KAZMIERSKI, Pittsburg, Pa. 835 Hancock str.

A. Szramowski, marszałek 2347 Vesper str. Pittsburg, Pa. Posiedzenia Zarządu Unii św. Józefa odbywają się w pierwszą niedzielę każdego miesiąca.

Mężczyźni wstępujący do Unii św. Józefa mogą podług swej woli dać się ubezpieczyć na \$1000, \$750, \$500 lub też na \$250.

Niewiasty tak samo mogą się dać ubezpieczyć w Unii św. Józefa na powyższe wyniszenia sumy. — Niewiasty są wolne od opłacania podatku na Organ i Ochronkę.

Adresy Sekr. wszystkich Grup Unii czas i miejsce posiedzeń.

Grupa I. — Br. św. Józefa, sekr. St. Baszkowski, 844 Liberty str. N. S. City. — Posiedzenia w czwartą niedzielę każdego miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa II. — Ryc. św. Michała Arch., No. 1, sekr., Jos. Ksiciński, 2815 Spring alley, City. — Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa III. — Strzelcy św. Jadwigi No. 1, sekr. Fr. Tatarski, 1621 Penn ave., rear, City. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa IV. — Br. św. Franciszka Xaw. sekr., Jan Iwinski, 335 Hancock str., City. — Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca w par. Nip. S. N. M. P. na górach.

Grupa V. — Br. św. Walentego, sekr. Michał Okoński, 4812 Hatfield str. City. — Posiedzenia co czwartą niedzielę miesiąca w par. Najśw. Rodziny.

Grupa VI. — Tow. św. Wojciecha, sekretarz Fr. Wisniewski, 852 Talbot ave., Braddock, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. Najśw. Serca Jezusa.

Grupa VII. — Ryc. św. Michała Arch. No. II, sekr., Józef Walkowski, 3201 Dickson str. — Posiedzenia co trzecią niedzielę miesiąca w par. Nip. S. N. M. P. na górach.

Grupa VIII. — Gwardya Ryc. św. Antoniego, sekr. Antoni Lucznik, 2837 Penn ave., City. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa IX. — Br. św. Jerzego, sekr. Wacław Gaca, 101 Meadow str., Duquesne, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Jadwigi.

Grupa X. — Br. św. Antoniego, sekretarz Fr. Wnorowski, 709 5th ave., Homestead, Pa. — Posiedzenia w czwartą niedzielę miesiąca o godz. 1ej po południu w par. św. Antoniego.

Grupa XI. — Br. św. Stanisława K. sekr. J. Hotarski, box 493 Crabtree, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca.

Grupa XII. — Br. św. Antoniego Pad., sekr. A. Olszewski, 701 Main str. Sharsburg, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Jana Kantego.

Grupa XIII. — Br. św. Józefa, sekr., Aug. Wisniewski, 33 and Ridge st. City. — Posiedzenia co czwartą niedzielę miesiąca w par. Nip. S. N. M. P. na górach.

Grupa XIV. — Br. św. Stanisława B. M. sekr. Feliks Urbanowski, box 33 Calumet, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K. Mammoth, Pa.

Grupa XV. — Strzelcy św. Jadwigi Na. II, sekr. Jakób Paciak, 3021 Erie ave., City. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. Nip. S. N. M. P. na górach.

Grupa XVI. — Ulani św. Kazimierza Kr. sekr. Stefan Mantz, 664 2nd ave., New Kensington, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. Matki Boskiej Czełstochowskiej.

Grupa XVII. — Ryc. św. Michała Ar. No. III, sekr. Jan Ramka, 3065 Phelan alley City. — Posiedzenia w drugą niedzielę każdego miesiąca w par. Nip. S. N. M. P. na górach.

Grupa XVIII. — Tow. św. Stanisława K. sekr. Jan Kurowski 21 Robert alley City. — Posiedzenia co pierwszą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa XIX. — Br. św. Stanisława K. sekretarz M. Brzuchacz, — Boswell, Pa. — Posiedzenia co drugą niedzielę miesiąca.

Grupa XX. — Husarzy Pułaskiego sekr. L. Lasziewicz 3034 Erie ave., City. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. Nip. S. N. M. P. na górach.

Grupa XXI. — Br. św. Stanisława B. I. M. sekr. A. Lachmanek box 96 Export, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca w par. Najśw. M. Panny.

Grupa XXII. — Br. św. Ap. Piotra i Pawła, sekr. Ig. Górecki, 600 Washington st. N. S. City. Posiedzenia w pierwszą niedzielę miesiąca w par. św. Stanisława K.

Grupa XXIII. — Br. św. Józefa Op. Dzieciątka Jezus, sekr. St. Nowicki, box 315 Canonsburg, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca w par. św. Patrycjusza.

Grupa XXIV. — Tow. św. Franciszka de Paulo, sekr. M. Przybylski, — Ford City, Pa. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca.

Grupa XXV. — Tow. św. Jacka w Creighton, Pa. — Posiedzenia w trzecią niedzielę miesiąca, sekr. W. Smolak box 56 Creighton, Pa.

Grupa XXVI. — Tow. św. Stanisława B. I. M. — Posiedzenia w drugą niedzielę miesiąca, sekr. T. Walczak, Everson, Pa.

PAMIĘTAJ, ŻE ZA SWOJE DZIECI PRZED BÓGEM ODPOWIESZ!

KS. PAUKSZTO NA ROZDROŻU.

Za bardzo tanią monetę chcesz sobie wydawca pismka tygodniowego „Związek“, ks. Pauksztoskiego, zjednać popularność wśród szerokich mas.

Przepowiedzieliśmy mu — przed kilku tygodniami, że się zupełnie zbrata z Hodurami i Kowalskimi, żeśmy się nie omylili, o tem świadczy ostatni, 14 numer jego pismka z dnia 16 września. Brnie ten człowiek coraz głębiej i wkrótce zupełnie utonie.

Na stronie drugiej wspomnianego numeru w szpalicy trzeciej umieścił korespondencję z Mikado w Kanadzie i między innymi tak się wyraża o władzy kościelnej i papieżu: „Rzymscy katolicy: Francuzi, Niemcy, Ajrysze, Rusini, Polacy zostają wszyscy wrogiej niewoli znanych w całym świecie bogaczy, spekulantów, polityków Jezuitów, którzy, w różnych barwach, tytułach, imionach stanowią jeden „Komunizm“ despotów bez obojętności pod swą regułą swego generała miliardera wiernego — wodza i pachołka rzymskiego.

Takie zdania, których by się najgorszy wróg Kościoła katolickiego nie powstydział, głosi w swym piśmie ksiądz, który jeszcze w dodatku śmie o sobie pisać, że sam jest „dostojnikiem“ Kościoła, jak to zaraz obok w drugiej kolumnie w napaści na księdza dziekana Pitassa głosi. Papież u tego człowieka jest „pachołkiem rzymskim“.

Nie wiemy, czy kto przed ks. Pauksztą na takie przewiska Namiestnika Chrystusowego sobie pozwolił, Jemu, ks. Pauksztoski, został haniebny zaszczyt przeważania papierza wodzem bogaczy, spekulantów, polityków, generałem despotów i miliardere.

Śluchaj księżyno! Inne potęgi, inni mocarze — rzucali się w swym guiewie na namiestników Chrystusowych, lecz zawsze rozbijali sobie swe zaperzone pałki o puklerz, broniący skąpy piótrzej. Możesz rzucić się na biskupów amerykańskich, którzy — często gęsto dopuszczają się nadużyć względem naszego ludu: możesz napaść jak wściekły, na swych konfratów za ich zechywiście lub w twej wyobraźni wygląd nadużycia, występki i zbrodnie, możesz to robić ty, choć faktycznie jesteś jednym z największych gałganów, którego kiedykolwiek na siebie szatan włożyli i nawet dostojęstwami — kościelnymi na zewnątrz błyszczą — powtarzamy na księży i biskupów możesz napaść, chociaż jako kapłan i sługa Boży wielki grzech popełniasz, ale żebyś złżył papieża, szerzył do niego kacerską nienawiść, na to żadne pismo uciwieli polskie pozwolić nie może.

Naród polski, aczkolwiek — pod wielu względami liberalny, związał się na wieki ze Stolicą Apostolską, na skale Piotrowej ufundowaną. Przywiązanie naszego narodu, naszego ludu do namiestnika Chrystusowego jako głowy Kościoła, jest serdeczne tysiącami najsłabszych i najniezdolniejszych — utwierdzone, a ty marny robak śmiesz nam pluć na te nasze świętości religijne i narodowe, a zastępcę Chrystusowego na ziemi śmiesz przyzywać pachołkiem rzymskim!

Jak nam Bóg miły, tego już za wiele!

A powiedz, księżyno, co ty właściwie chcesz dać temu ludowi, który dla rzekomego oszczędzenia mi kilku groszy chcesz zniechęcić do naszych tradycji religijnych? Czy masz coś lepszego, — czem mógłbyś nam zastąpić Kościół rzymsko katolicki, czy masz kogo, kto by naszymu ludowi i wglóe nam zastąpił widomą głowę Kościoła Chrystusowego? Mówże księżyno!

Nie masz nic lepszego. Sam przed tygodniem, czy dwoma tygodniami napałeś na Hodurę i naczelnika maryawitów Kowalskiego. Komuż więc właściwie chcesz oddać te owie czki, które swem piśmkiem sprowadzasz na manowce, obdarzając Ojca św. przewiskiem rzymskiego pachołka? Pachołkom się nie służy. Musisz więc mieć jakiś utajony cel do którego zmierzasz. Tym celem jesteś ty sam.

Cheesz wywlekaniem prawdziwych i urojonych skandalów księżyż zwrócić na siebie uwagę ludu za sensacją goniącego, cheesz zjednać sobie jak najwięcej czytelników, cheesz za śmiało napaści na swych konfratów i biskupów napaść do swej kieszeni jak najwięcej dolarów; — zazdrościsz proboszczom dochodów, sam dla swej przewrotności probostwa dostać nie mogąc, i pustą kieszeń zapelniać ofiarami łatwowiernego ludu, sprzedając mu swą podobnie i swą gazetkę. Zarzucając księżom składowe talerzowe po kościołach sam żebrzesz po całej Ameryce, narzucając proboszczom swą fotografię po 50 centów za sztukę. Sprytny z ciebie, szarlatanie, kolektor i wyłudzać grosza z ogłupionego przez ciebie ludu. Gdyby coś podobnego — zrobił jaki inny ksiądz, napadłbyś na niego wydrwił i wyszydzał. Ale tobie ma to uchodzić. Jakim prawem? Jak ty marny oszczerczo głowę Kościoła i namiestnika Chrystusowego, śmiesz zalecać się naszemu ludowi katolicki, jak śmiesz się zbliżać do niego i swym oddechem jadowym zarażać nakoło niego powietrze!

Odczep się uwodzicielu, od tego dobrodusznego i łatwowiernego ludu. Wytrącając tace i koszyki do zbierania z rąk księżyż, sam olbrzymim miechem potrząszasz. Niestety lud prosty tego nie widzi, bo w swej łatwoumności nie umie patrzeć w głąb serc i umysłów.

Że księdzu Pauksztoskiemu zależy na tumanieniu ludu, wynika między innymi także z jego uwag redakcyjnych nad Kongresem Eucharystycznym. Narzuca się z narad dygnitarzy Kościoła, którzy zastanawiali się nad scholastyką z wieku dwunastego, a nie nie wspomnieli o wyzyskiwanych w dwudziestym stuleciu ludzie roboczym, wyzyskiwanym — przez trusty świeckie i kościelne.

Zdania takie muszą na naszym wywierac magiczny — wpływ. Wie on w jaką stronę uderzy. Daje naukę delegatowi papieskiemu, kardynałowi papieskiemu, kardynałowi Vanuteluemu, aby lepiej wjrzał w stosunki Kościoła katolickiego w Ameryce, a nie bawił się w rozbiieranie nauk — scholastycznych.

Tanie to słowa, tem tańsze, że ks. Pauksztoski dobrze wiadomo dla czego swoje kongresy eucharystyczne odbywają. Ale szafuje słowami, aby umysły odwrócić od rzeczy wzniosłych, a przykuć je do spraw pozomych, drugo i trzeciorzędnych lub takich, które z kongresem eucharystycznym i właściwą — misją ks. kardynała Vanutelęgo nie mają najmniejszego — związku. Lecz jemu, badamutowi, zależy jedynie na podjudzaniu szerokich mas przeciw władzy kościelnej, aby on sam na tem lepiej wyszedł. Im śmieiej będzie ujadł na duchowieństwo im bezwzględniejszą

zajmie postawę względem głowy Kościoła naszego, im więcej po uliczkowski nawymyśla papierzowi, tem większego nabierze rozgłosu, tem więcej jednostek z zarodkiem warcholskim w sercu rozkupywać będzie jego gazetkę i jego fotografię, tem szerszym korytem popłyną dolary do jego dziś bardzo pusty kieszeni.

Głodna krowa najwięcej i najgłośniej ryczy. Biskupi amerykańscy odstawił od żłobu ks. Pauksztę, dla tego tak głośno i żałośnie porykuje. Lecz niech ks. ten pamięta, że krowę nieużyteczną wieszają na — kołku. I jego jeszcze takipostka los ze strony władzy kościelnej i samego ludu, który dziś tak bezczelnie i zapamiętale bałamuci. Łaska pańska na pstrym koniu jeździ; a jeżeli tym panem są zmienne jak kapryśny wiatr szerokie masy, wtedy z góry skazany jest na stracenie ten, kto na niej buduje swą przyszłość.

To przepowiadamy ks. Pauksztoski i smutny będzie jego koniec. Książd, który Ojca św. pachołkiem rzymskim nazwał, na co innego nie zasługuje.

KOTWICZNE ŚRODKI DOMOWE UZDRAWIAJĄ FAMILIE.

Choroba każdego czasu może łatwo nawiedzić lub wypadek spotkać każdą rodzinę. Lekkie przypadki mogą być leczone w domu bez pomocy lekarza. Czasem potrzebna jest pomoc lekarza, lecz on może mieszkać gdzie bardzo daleko, a tu zarządzać obojętnie. W tym lub innym razie powinny Kotwiczne środki domowe być pod ręką. Tymi środkami można leczyć większość cierpień bez trudności i z małym kosztem.

Ten stary i niezawodny Pain Expeller stał się sławnym i zasługuje na tę sławę jako środek zewnętrzny na reumatyzm, wrę ledźwiową, ból w krzyżach i członkach neuralgii, syatykę, wywichnięcia potłuczenia. Gdy w zażębieniu natrzesz nim piersi i gardło, uwolni cię od bólu, ułatwi oddech, przyspieszy cyrkulację krwi i temsamem zapobiegnie zapaleniu i na pływowi. Zapytaj się przyjaciele, którzy zna Pain Expeller, co on myśli o nim, to ci doradzi, abyś nigdy nie był bez niego. Pożyteczniejsze lekarstwo — tak szybko działające — nigdy nie znajdowało się w żadnej butelce; kosztuje 25 i 50 centów.

Kotwiczny Sarsaparylian. Ocieja żałość, przygnębienie, brak apetytu i energii, krosty i węgry na skórze zapowiadają, że krew potrzebuje dobrego przeczyszczenia, a do tego nie nadaje się tak dobrze jak Kotwiczny Sarsaparylian. Wykabył bywa przez biegłych farmaceutów z wybornego sarsaparyliu ołowu korzenia, umyślnie w tym celu sprowadzanego, który znów tak się przerabia, że musi wydać wszystkie medyczne własności (nie jak zwycajone sarsaparyle). Cena butelki wynosi \$1.00.

Kotwiczne pigułki Kongo. Większa część bólów pochodzi z złego trawienia i towarzyszącego mu otępienia. Dobra dawka pigulek Kongo przyczyni się doskonale wnetrności i skoro tylko przepłonięte kieszki pozbedzą się swoje go ciężaru, zaraz polepszenie nastąpi. Wadzenie, zawrót głowy, brzydki smak w ustach, nadmiar śluzu na zębach i dżiąsłach, jako też zgłnie gazy w żołądku i kiszki, zostają usunięte przez Kotwiczne pigułki Kongo. Flakonik 25 i 50 c.

Pomiędzy innymi Kotwicznymi środkami domowymi, które sprzedają polscy aptekarze są zacywcaj:

Kotwiczny Stomak — na niestrawność, z aromatycznymi ziół. Butelka 50 centów.

Kotwiczne Tamarony, łagodny środek rozwalniający w formie czekoladek 50 centów.

Kotwiczna Ferrola, ulepszone krople żelazne, które wzbogacają krew — na blednicę — 75 c.

Kotwiczne pastylki Sahhat — dostarczające specjalnego pożywienia i sily — 50 c. za flakonik.

Kotwiczne pigułki Loxa — na katar zastęplenie, 50 c.

Kotwiczne pigułki Inga uwalniają od kazułu i złuzniają flegmę; 50 c.

Kotwiczne pigułki Kafir — na niestrawność i po przezięciu; 50 c.

Kotwiczna pasta na zębach, smaczny rodek, który dziei zjadając jak cukierki; 25 c. za pudełeczko z 5ciu kwatkami.

Kotwiczne mydło tymolowe, łagodne przeciwgnilne do użytku dla choroby; kawalek 25 c.

Kotwiczny Krakalos, krople szybko usuwające ból zębów; butelka 25 c.

Kotwiczne proszki Doka — na katar żołądkowy, letnie cierpienia, uparte rozwalnienie; pudełeczko 25 c.

Kotwiczna maść Lagosa — na wyrzy i naskórne, wzdry, liszaję; słoik 50c.

Kotwiczna maść Bolano, na otwarte rany, przeciwnie; 25 c.

UWAGA NA KOTWICZNE. Jeżeli nasz znak handlowy „Kotwicz“ znajduję się na etykiecie, możecie być pewni, że otrzymujecie prawdziwe Kotwiczne środki domowe, lecz wszystkie środki, uchodzące za Kotwiczne bez tego znaku są podróbka mi. — Gdy aptekarz nie może wam dostarczyć prawdziwych wyrobów, wyślijcie nam zdjęcie wprost do nas, a my je wam posłamy.

F. A. RICHTER & CO. 213-215 Pearl str., — New York.

Polish Bank Jakób Klein. Przyjmuje oszczędzone pieniądze na 4 procent i wypłaca takowe na zwołanie każdego czasu. WYSYLA I WYMIENIA PIENIĄDZE ZAGRANICZNIE PO NAJTAŃSZYM KURSIE. F. C. Mikliński, zarządca i notary usz publiczny. 1338-40 Penn Ave. Pittsburg, Pa. Agent Kolei Pennsylvania Railroad. Bilety kolejowe sprzedajemy tanio. 16 N. Duquesne Ave., Duquesne, Pa. FILIE: 207 Sixth Ave., Homestead, Pa.

Poszczam Pieniądze 3% na Dymanty, Zegarki i wyroby jubilerskie 3% oraz na instrumenta muzyczne, sztelby, aparatura fotograficzna, techniczne przyrządy, wyroby srebrne i t. d. N. GALLINGER 949 Liberty Ave., Pittsburg, Pa. Blisko Smithfield ulicy. Nowykupione przedmioty sprzedaję tanio.

Za Kilka Godzin lekkiego zajęcia wieczorami po pracy, każdy i wszędzie może łatwo zarobić 10 do 15 dol. tygodniowo. Niepotrzeba żadnych specjalnych wiadomości. Wytnijcie to ogłoszenie i przyslijcie załączając 2c markę po bliższe objaśnienia. Adresować: Dr. Jan Chmielinski, Chemist 10 A. Perry st. Somerville, Mass.

SLUCHAJ! Jeżeli chcesz dostać, Sztuk, któreś morześ sam siebie i innych rozczeselić, i zadziwić ich mistycznoscia to załącz swj Adres i za 2c znaczek. Adesuj tak FAUST NOVELTY HOUSE Dept I Room 603 Omaha Bldg. Chicago III

R. Matuszewski PIERWSZORZĘDNY Skład Rzeźniczy Miego świeżo i wędzona. Towar jak najlepszy, niskie ceny. 1909 PENN AVENUE.

Importowane i krajowe Wina, Likjery, Brandy, rozmaite Piwa i wonne cygara. CHAS. BROSKY POLSKI HOTEL 2734 PENN AVE., PITTSBURG, PA.

Pierwszorzędna Restauracja w której zawsze dostać można polskie obiady. Gh. Lauder Allegheny, Pa.

W. DOGONKA Kontraktor i Budowniczy 124 42nd str. Pittsburg.

WYBORNE NAPIJE I CYGARA SMACZNE OBIADY I PRZEKĄSKI J. Ratajczyk Sałun i Restauracya 1319 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

L. Buchholz Kontraktor i Budowniczy Wykonuje również nowe cementowe chodniki, schody itp. 3441 Mellwood Ave.

HIGGINS LUMBER COMPANY NASTĘPCY Green & Higgins Lumber Co. LIMITED. Dostawcy Drzewa Budulcowego 33rd St. & Liberty Ave. Pittsburg, Pa.

TITLOW DISTILLING CO. sprzedaje Rozmaite Wódki Galon \$2.00, 2.50, 3.00 i 4.00 West Peter St. Uniontown, Pa.

Advertisement for Polish Bank and Jakób Klein, featuring a ship and text about currency exchange and savings.

Advertisement for N. Gallinger, a jeweler and watchmaker, offering repairs and sales.

Advertisement for R. Matuszewski, a butcher, offering fresh and smoked meats.

Advertisement for Chas. Brosky, a hotel, offering imported and domestic wines.

Advertisement for W. Dogonka, a contractor and builder, located at 124 42nd street.

Advertisement for J. Ratajczyk, a restaurant and saloon, offering various beverages and food.

Advertisement for L. Buchholz, a contractor and builder, offering concrete sidewalks and stairs.

Advertisement for Higgins Lumber Company, offering various types of lumber and wood products.

Advertisement for Titlow Distilling Co., offering various types of whiskey and spirits.

Advertisement for Pennsylvania National Bank, offering banking services and currency exchange.

Advertisement for M. Rembowski, a lawyer, offering legal services and representation.

Advertisement for F. A. Piekarski and C. W. Sypniewski, lawyers, offering legal services.

Advertisement for Robert Lewin & Co., offering a variety of wines and liquor.

Advertisement for Józef Chmielinski & Co., offering various types of wine and liquor.

Advertisement for Józef Chmielinski & Co., offering various types of wine and liquor.

Advertisement for Józef Chmielinski & Co., offering various types of wine and liquor.

ZIEMIE POLSKIE POD AUSTRYAKIEM.

Odsłonięcie pomnika w Jeziorku.

Dnia 28 sierpnia odbyło się tu uroczyste odsłonięcie pomnika Tadeusza Kościuszki. Pomnik ufundowało dwóch uczniów lwowskiej szkoły przemysłowej: pp. Starzyński i Hubert. W uroczystości oprócz przedstawicieli lwowskich i stanisławowskich — stowarzyszeń, wzięli liczny udział właściciele z okolicznych miasteczek i wsi. Po Mszy św. udano się pod pomnik, gdzie przemawiali pp. Poschinger, Szczepański Burztyń, Wiewiórski, hr. Dzieduszycki z Jezupola i Koplański.

Rzadkie zjawisko na niebie.

Z Bobowej piszą: Dnia 23 z. m. około godz. 10 wieczorem pojawiła się na zachodnim widnokręgu piękna tęcza złotego koloru. Tęcza odbijała się w wilgotnych chmurach od tarczy księżycy. Zjawisko trwało 4 godziny, obserwowane przez gromady ludzi.

Szkarlatyna w Nowym Sączu.

Przybrała takie rozmiary, że władze wojskowe czuły się zniewolone uwolnić od ćwiczeń powołanych już rezerwistów. Natomiast władze szkolne noszą się z zamiarem rozpoczęcia wpisów i roku szkolnego dopiero od 1 października.

Nie chciał żyć na świecie.

Dnia 31 sierpnia rano zauważał budnik dozorcą przy strażnicy za cmentarzem żydowskim w Krakowie jakiegoś człowieka leżącego nieruchomo na torach. Gdy budnik chciał nieznanego siłą usunąć z torów, przyszło do szamotaniny, w której jednakże nieznanemu okazał się silniejszym. Budnik widząc zbliżający się pociąg, wstrzymał go sygnalizując rękami maszyniście — niebezpieczeństwo. Zawezwany żołnierz policyjny odprowadził desperata, tak koniecznie pragnącego śmierci, do aresztów policyjnych. Jak się następnie w śledztwie policyjnym wykazało, desperat, 56-letni Julian Szymczyk, pochodzi z Bochni, gdzie jako szewc zarabiał na życie. Teraz jednakże obrzydliwszy sobie życie przez dzieci, które mu wciąż dokuczają, postanowił wreszcie skończyć. Niedość go samobójcę zatrzymano w aresztach.

Ostrożnie z terpentyną, bo łatwo zapala.

Marya Barcihowska, dozorczyńca dozorczyni domu w Lwowie, sporządzała na rozpalonej kuchni masę na podłogi z terpentyny i wosku. Wskutek nieostrożności Barcihowskiej terpentyna w baniu zajęła się a ogień zagrażał kuchni. Mąż Barcihowskiej, aby usunąć niebezpieczeństwo, porwał naczynie z palącą się terpentyną, chcąc je wynieść na podwórze. Wtem bianiak wypadł z rąk, a terpentyna rozlała się po podłodze, wznecając groźny pożar. Na krzyk Barcihowskich zbiegli się domownicy i stłumili ogień, który objął już sprzęty domowe. Płonąca terpentyna poparzyła ciężko 3-córceczkę Barcihowskich Bronisławę, dziecię opatrzyła stacya ratunkowa.

Człowiek-zwierze.

Sowka Pierożek, dozorca domu we Lwowie, pobił tak ciężko kilkuletnie dziecko zamieszkałego tam starżaka Kiliana, że nie można go było przyprowadzić do przytomności i nie przytomne odwieziono do szpitala. Jak zeznali świadkowie Pierożek z zamiłowaniem zęca się nad dziećmi lokatorów i

sąsiadów, wyszukując z lada jakiej drobnotki powodu do napaści na nie. Zdziczał indywiduum przytrzymało w aresztach policyjnych. Znać czy należy, że Pierożek jest Ukraińcem.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSAKIEM.

Śmieć przy pracy.

W Sedminowie pod Strzel. dem robotnik Jan Widomski, zatrudniony przy młóceniu, pochwycony został przez pas o koła rozpędowego i niebawem postradał życie; pozostawił wdowę i kilkoro drobnych dzieci.

Burzliwy wiec.

W Zabrzcu na Górnym Śląsku odbyć się miał w ostatnią niedzielę wiec, który zwołał polski komitet wyborczy na powiat zabrzański. Sala była zapelniona. Tymczasem przeszło 100 socyaliści wyprawiali takie hałasy że nie pozwolili mówić ani p. Siemianowskiemu z Gliwic, ani posłowi Korfantemu. Ostatnie go skaleczono lekko nożem. Wiec został rozbity.

Balon Zeppelina spalony.

Nie mają szczęścia balony systemu Zeppelina. Już kilka zostało zniszczonych. Znowu spał się doszczętnie w Oos w Badenii balon „Zeppelin 6“, używany do stałych wycieczek. Pożar wybuchł w tylnej gondoli, gdy balon umieszczono w hali. W przeciągu siedmiu minut pozostały tylko strzępy. Zajął się również dach hali, ale ogień wkrótce zdołano stłumić. Podczas pożaru wynikłego z powodu wybuchu 5 osób ciężko się poparzyło. Spalony balon przewoził stale 34 osoby z Oos do Heilbronn. Zwykle szybował przeciętnie 47 kilometrów na godzinę. Po raz pierwszy musiano przerwać przejazdkę z powodu zepsucia się w drodze motoru „Zeppelin 6“ wrócił do Oos i uległ katastrofie.

Kleek.

Starym zwyczajem odbywa się tutaj w dzień św. Wawrzyńca i następnie przez całą oktawę nabożeństwo i lud śpiewa po bożne pieśni przed figurą na rynku. I w tym roku 10. z. m. zamierzano urządzić nabożeństwo; skoro jednak ktoś zainicjował „Kto się w opiekę“ — nadszedł policjant z dwoma żandarmami i śpiewu zakazał. Na zapytanie u policyi, jakim prawem władze mieszają się do spraw kościelnych, odpowiedziano z jednej strony, że zakaz nastąpił ze względu na niebezpieczeństwo publiczne, a z innej strony, że nie ma potrzeby, aby takie nabożeństwo się odbywało. Wypadek ten wśród katolickiej ludności wielkie wywołał oburzenie.

Dwa procesy.

Prokurator wytoczył redaktorowi „Pielgrzyma“ p. Ign. Wiczorkowi dwa procesy. W pierwszym chodzi o rzekomo obrazę nauczycieli pruskich a w drugim o obrazę żandarmów których „Pielgrzym“ zgniał za to, że w czasie procesy Bożego Ciała stali w hełmach na głowie wśród rozmodlonego tłumu ludu.

Niebezpieczne obrázky kinematograficzne.

Pewien teatr w Opolu ogłosił, że będzie można oglądać odsłonięcie pomnika Jagiełły w Krakowie oraz część pochodu na Wawel. Wobec tego urzędnicy policyjni skonfiskowali odnośną część filmu kinematograficznego, a właściciela zawiadzano na policyę, aby wytłumaczył się z popełnionej zbrodni. Ojczyzna niemiecka może znowu na chwilę spokojnie spać.

Z okazji wizyty cesarzewiczowej w Gnieźnie.

Donoszą nam, że wszystkie cechy, które zostały zaproszone a raczej zawezwane do udziału w szpalerze, miały tam swoich reprezentantów. — Tymczasem należy stwierdzić, że z polskich członków cechu szewskiego nikt w szpalerze nie wziął udziału, gdyż członkowie słusznie wychodzili z założenia, że wolnych obywateli nikt nie ma prawa wzywać do wystawiania na ulicy.

W polskie ręce.

Według pism niemieckich większe gospodarstwo w Borzątki pod Kłeckiem przeszło w ręce polskie. — Od Niemca Koertha nabył je za 89.000 marek gospodarz Mikołajczak z Gorzuchowa.

Powódź na Śląsku.

Powódź na Śląsku przybiera coraz większe rozmiary i obecnie sięga już niemal Wrocławia. Odra we Wrocławiu wzbierała z półtora metra na 3,80. Cała nizina wrocławska jest zalana, rzeki Ohle i Odra pomiędzy Zedlic i Morgeau tworzą jedno nieprzejrzane jezioro. Powódź wszędzie wyrządza ogromne szkody, natomiast w okolicy Kłodzka i Waldenburga woda w rzekach opada.

Pożalowania godne nieszczęście.

W Mareninie w powiecie wickowskim wydarzyło się wielkie nieszczęście. Przy młóceniu zboża dziewczyna Sobczakówna uwiłała się obok maszyny, naraz zerwał się pas i całą siłą uderzył ją w głowę. S. upadła na tychemiast bezprzytomna na ziemię, a lekarz później stwierdził ciężkie wstrząśnienie mózgu.

Brutalny syn.

W Gnieźnie na poznańskim przedmieściu 23-letni Szczepański sponiewierał ojca we własnym mieszkaniu, a w końcu oblał go podobno naftą i chciał go podpalić. Nie ma pewnie podlegszego czynu jak podnieść rękę na swych rodziców, a w tym wypadku niegodny syn mógł być stać się zbrodniarzem.

Chrzest pruski.

Obwody dominalne Gonice i Neuhausen (?) w powiecie wrzesińskim zostały połączone w jedną gminę wiejską pod „kulturalną“ nazwą „Neuhausen“.

ZIEMIE POLSKIE POD MOSKALEM.

Nowe ograniczenia.

Według doniesienia dzienników warszawskich, publiczność skarży się, że podafi, pisanych po polsku, nie chcą urzędniczy magistratu przyjmować. Dotychczas przyjmowano podania pisane we wszystkich językach oprócz żargonu.

Warszawa.

Zarząd uniwersytetu w warszawskiego ogłosił listę słuchaczy na bieżące półroczcie. W liście widnieją bardzo małe nazwiska polskich. Na wydziale filologicznym na 123 słuchaczy znajdują się zaledwo 2 nazwiska polskie, na medycznym jest ich 25, na prawnym 12. Najwięcej stosunkowo nazwisk polskich spotyka się w liście studium farmaceutycznego, bo aż 35.

Napad bandytów.

Na przejeżdżającą furmankę ze Złoczowa do Sieradza napadło 7 bandytów, którzy pod groźbą brauningów, zmusili ją do oddania pieniędzy. Jednemu z żydów przyłożyli rewolwery do skroni, żądając wydania pieniędzy, a usłyszawszy odmowną odpowiedź, — kilku strzałami położyli go trupem, zabierając 1500 rubli.

Na fargonie powstał popłoch nie do opisania. Reszta przejeżdżających wydała wszystkie swoje pieniądze oraz kosztowności na sumę 1000 rubli, poczem bandyci schronili się do pobliskiego lasu. W kilkanaście minut potem tą samą drogą jechał właściciel z sąsiedniej wsi. Bandyci, ograbiwszy go doszczętnie, wyrzucili z karetki poczem oddalili się w kierunku Sieradza.

Zuchwały i śmiały ten napad wywarł w okolicy przynębiające wrażenie.

Warszawa.

Spadkobiercy Roberta Wolfa, postępując w myśl intencji i ucząc zmarłego, przeznaczyli na różne zapisy sumę 22.400 rubli, z czego 9.900 rubli na cele użyteczności publicznej.

Częstochowa.

Sędzia śledczy z Noworadomska, p. Swidziński, z nacelnikiem straży ziemskiej, kapitanem Czernogolowkinem, bawili w Częstochowie, poszukując śladów tajemniczego zabójstwa. — Odnaleźli oni tam kupca Potoka, do którego przysłane były koszyki kolei południowo zachodnich, zawinięte w znalezione przy trupie rogóże.

Potok dziś nie pamięta, komu rogóże sprzedał, w każdym razie śledztwo przyjęło widocznie kierunek pewniejszy i jak się zdaje, zbrodnia spełniona spełniona była nie w Noworadomsku, lecz w Częstochowie lub jej okolicy.

Osobistość trupa dotychczas nie jest wyjaśniona, wiadomo tylko, że Wójcikowski widziany był niedawno w Zagłębiu Dąbrowskim, dlaczego jednak nie melduje władzom o swym istnieniu, jest to jego tajemnicą. Zdaje się, że miał już ongi zatarg ze sprawiedliwością i nie chce znowu wchodzić w bliższy z nią stosunek.

Łomża.

W Męzinie w restauracji Braka zabity został strażnik Święcki. — Zabójcy, robotnicy fabryczni z Białegostoku, Józef Komorowski i Stanisław Jabłoński, ujęci zostali w pobliskim lesie.

Lublin.

Otruł się tu kontroler, były urzędnik wydziału kryminalnego sądu okręgowego lubelskiego, 45 letni Mieczysław Rzewuski. Pozostawił on kartkę, w której zawiadamia, że „dla rozmaitości“ przeniósł się do wieczności.

WAŻNA SPRAWA.

Jeżeli chcesz zabezpieczyć swoje zdrowie powinieneś pamiętać o tem, że najważniejszą rzeczą w ludzkim organizmie jest krew. Piękną swą krew, trzymaj ją czystą, zdrową i mocną, naówczas ciało twoje będzie w należytym porządku. Jeżeli krew twoja jest w złym stanie, naówczas cały organizm cierpi. Zauważysz stopniowe trawienie sił, brak apetytu, niestrawność. W tych wypadkach Triner amerykański Elksir Gorzkiego Wina robi swoje, oczyszcza cały system gruntownie. Organy trawienia przyprzewodzi do czystości i przez to wytworzy czystą i zdrową krew. Ten środek jest zadziwiający w chorobach żołądka, kochych, wewnętrzności, krwi i nerwów.

Do nabycia w aptekach i u Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Lekarskie porady. Poczta darmo.

Gdzie szukać pomocy.

„Uważam Severy Oplatki na Ból Głowy i Neuralgie za prawdziwe zbawienie dla ludzkości“, pisze p. Jos. Ryski z Red Wing, Minn. — „Próbowałem różnych środków na mój ból głowy, ale mogę powiedzieć, że nie może dorównać tym oplatkom. Oby wszyscy cierpiący wiedzieli, tak jak ja wiem, gdzie szukać pomocy i gdzie uzyskać prędką ulgę.“ Na sprzedaż u aptekarzy. 25 centów pudełko. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Każdego roku tysiące cierpiących powracają do zdrowia przez to, że wczas używać zaczęli Lekarstw Severy.

Nieszczęścia Robotników.

Ochuzający turkot maszyn, na niebezpieczeństwo których są narażeni pracujący mężczyźni i kobiety — wieczna monotonna — troska i kłopoty — rozstrajają nerwy i podminowują najsilniejszy organizm. Jedynym rzetelnym i skutecznym środkiem na nerwy jest

SEVERY NERVOTON

To najdoskonalsze lekarstwo przemoże słabość nerwów i wyczerpanie, utratę ambicji i ducha, melancholję, nerwowe bóle głowy, wynędznienie, ogólne osłabienie i znużenie. CENA \$1.00

Nervoton i wszystkie Lekarstwa Severy mogą być nabyte u aptekarzy. Zawsze żądaj prawdziwych Lekarstw Severy. Nie przyjmuj innych.

Wielkie pieniądze

chętnieby zapłacili niektórzy, gdyby się mogli pozbyć kłopotliwej choroby nerek, ale nie wiedzą jakich lekarstw mają próbować. Tysiące takich cierpiących używały

Severy Lekarstwo na Nerki i Wątrobę.

I przekonali się, że jest to właściwe i godne zaufania lekarstwo na różne dolegliwości nerek, pęcherza i wątroby. Pomogło tym, którzy go próbowali — pomoże tobie. Ceny: 50 centów i \$1.00

Tysiące listów

otrzymanych ze wszystkich części kraju zawierają przekonujące dowody, że nieczysta, słaba i zła krew może stać się obfitą, mocną i czystą przez używanie

Severy Czyszciciela Krwi.

Każdy może przyjmować go — mężczyzna, kobieta i dziecko, z najlepszym skutkiem, lekarstwo to bowiem odnawia tkanki, oczyszcza i wzbogaca krew i wzmacnia cały organizm. Spróbuj go, a zobaczysz, jak korzystnie oddziała na twoje zdrowie. Cena \$1.00

Daremna porada lekarska przez pocztę dla wszystkich.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Advertisement for Ben-Hur books by Lew Wallace. Includes text: 'Każdy kto nadesła prenumeratę do Redakcji Wielkopolanina z góry za rok \$2.00, otrzyma wspaniałą książkę jako premię o 400 stronicach p. 1.' and 'Cena 50 ct.' with a large 'Ben-Hur' title.

Advertisement for Barnes Laundry Comp. Text: 'Opłaci się Wam oddać bieliznę do prania do BARNES LAUNDRY COMP. Jeśli chcecie mieć dobrą pracę Troy Laundry 30 i Penn Ave. PITTSBURG, PA.'

Advertisement for ZMIJECZNIK (Snake Charmer) liniment. Includes an illustration of a man with a snake and text: 'Najskuteczniejszy i najlepszy środek przeciw Reumatyzmowi, Boleniu krzyża, Neuralgii, Katarowi, Bólom głowy, Zażębnieniu, Bólom gardła i Kuroczom. LEKARSTWA POLSKIE wyleczyły tysiące, uzdrowiły ścieble. Spis i Ceny Polskich Lekarstw, które można dostać u każdego szrotnika.'

Advertisement for Dr. S. Goldmann. Text: '406 Grant str., Pittsburg, Pa.' and 'ukończył cesarsko-królewski uniwersytet w Wiedniu, był wojskowy lekarz cesarsko-królewskiej armii w Austro-Węgrzech. Dr. Goldmann jest jedynym po polsku mówiącym lekarzem europejskim w Pittsburgu, który prowadzi rzetelną praktykę i nie okłamuje ani zdejera ludzi za swoją sztukę.'

Advertisement for Jan Drożyński Hotel, Buffet and Restaurant. Text: 'OBIADY I PRZEKĄSKI smaczne i zdrowe CYGARA I TOBISY najlepsze Jan Drożyński HOTEL, BUFET I RESTAURACJA PIWA, WINA, WÓDKI, LIKIERY krajowe i zagraniczne. 3119-21 BRERETON AVE. PITTSBURG, PA.'

Advertisement for Peter Walser. Text: 'P. & A. PHONE 1242 MAIN. BELL PHONE 189-J FISK. Peter Walser HURTOWNY SKŁAD WIN, WÓDEK, LIKIERÓW I PIWA krajowych i zagranicznych 2710 PENN AVENUE PITTSBURG, PA.'

Advertisement for Albert G. Groblewski. Text: 'Specjalne Leki przysięga podług okładanego opisu choroby. — Załóżcie \$2. markę pocztową i piszcie do: Albert G. Groblewski, Cor. Elm & Main Sts., PLYMOUTH, PA. Potrzeba: Na każdą okolicę, gdzie jeszcze nie ma, potrzeba mi dobrej Agenta w celu rozpowszechnienia Znajomości Lekarstw Polskich. Napiszcie po warunku. M. SZELĄG Piwowarski WYRAB MIĘSA (BUZECZKA). 318 Hancock St. Miego świeże i W pilny. Usługa uprzejma i szybka. Waga uczciwa. Poleca się poprzeciu Rodaków.'

50,000 KSIĄŻEK Darmo dla Mężczyzn

Wartości \$10.00 dla każdego Mężczyzny NAPISZCIE DZIŚ PO JEDNĄ Z NICH

Jeżeli cierpisz na jakąkolwiek chorobę właściwą mężczyznom, chcielibyśmy, żebyś nadsłał po jedną z tych znakomych książek. Ona wskazuje w przystępny i prosty sposób, jak każdy cierpiący na Zatrucie Krwi, Osłabienie męskości, Ogólną utratę Siły, Reumatyzm, Choroby Organiczne, Żółtek, Wątroby, Nerki lub Pęcherza, może być wyleczony gruntownie u siebie w domu. Jeżeli jesteś zniechęcony wydawaniem pieniędzy, nie otrzymując pożądaných skutków, ta Bezpłatna Książka dla Mężczyzn przedstawia dla ciebie wartość paru set dolarów. Ona ci powie dla czego cierpisz i jak wyleczyć się możesz gruntownie i stale. Książka ta powróciła zdrowie doskonałe, siły i zdolność męską—tysiącom mężczyzn. Ona jest składem wiedzy i zawiera właśnie to, o czym każdy mężczyzna wiedzieć powinien. Pamiętaj, że książkę tę otrzymasz zupełnie darmo. My płacimy przesyłkę pocztową. Załącz bezpłatny kupon, przyslij do nas dzisiaj, a my pošlemy ci tę drogiecenną książkę, opłacając przesyłkę.

Przyslij ten Bezpłatny Kupon na Książkę Dzisiaj.

DR. JOS. LISTER & CO., P. 504 Northwestern Bldg. 22 Fifth Ave., Chicago. **Uwaga:** Jestem zainteresowany pańską bezpłatną ofertą i proszę o przysłanie mi Książki natychmiast.

Nazwisko.....
Adres.....
Miasto i stan.....

WIELKOPOLANIN

Published every Thursday by the
POLISH PRINTING AND PUBLISHING CO.

Rev. C. Tomaszewski, Pres't. & Treas.
L. B. Haduch, Editor.
56 - 22nd Str., Pittsburg, Pa.
C. D. and P. T. Phone: 2363 GRANT.
P. and A. Telephone: 2304 Main.

Wszystkie korespondencje adresować należy:
"WIELKOPOLANIN".
36 Twenty Second Str. Pittsburg, Penna.

Wszystkie przesyłki pieniężne adresować:
Polish Printing and Publishing Co.,
56 - 22nd Str., Pittsburg, Pa.

PRENUMERATA:
Rocznie w Stanach Zjednoczonych... \$1.50
Poza obrębem Stan. Zjednoczonych... \$2.00
Ejedytny numer.....05

ENTERED AT THE PITTSBURGH POST OFFICE AS
SECOND CLASS MAIL MATTER.

Za Artykuły pod nagłówkiem
"nadesłane" i ogłoszenia, Redak-
cja nie odpowiada.

(Nadesłane)
SPRAWA ROBOTNICZA.

(Ciąg dalszy.)

Socjaliści, którzy bez wątpienia
mają do robotników, bo jeżeli krzyczą, to tylko by ogła-
szać swoją potęgę polityczną, —
zarzucają nam, że nie dbamy o bie-
dne robotnika. — Czy to praw-
da? myślnie często w gazecie pisa-
li o prawach i obowiązkach robot-
ników, o krzywdzie jaka się dzie-
je klasie robotczej, o wyszku pra-
codawców i t. d. i t. d.

Przecież tak jak fanatycy wołać
nie możemy: „robotnicy! krzywdzą
was się dzieje, a ci co was krzyw-
dzą nie chcą się upamiętać, a więc
dalej! bić, zabijać mordować!”

Nie! my wykazujemy tę krzyw-
dę, podajemy środki, których u-
żyć trzeba, aby powoli poprawia-
ć do upamiętania tych, co gne-
bią i krzywdzą lud robotczy, ale
do gwałtów i mordów podburzać
nie wolno.

W ostatnim numerze „Wielko-
polanina” obmówiliśmy sprawę
strajku, zaznaczając z naciskiem,
że konieczne trzeba nam ustawa
dawstwa, któreby w opiekę wzię-
ło klasę robotczą.

Tylko wtenczas, gdy rząd usta-
nowi prawa, które wezmą w opie-
kę robotników, zapanuje sprawie
długowiec przynajmniej taka, że ro-
botnik nie będzie wyzyskiwany,
ale pobierać będzie swoją zapłatę
by mógł utrzymać swoją rodzinę,
dać dzieciom odpowiednie wy-
kształcenie i coś odłożyć na czar-
ną godzinę.

Socjaliści li tylko o zapłatę mó-
wią, tak, jakby parę dolarów wycie-
cej, już zupełnie człowieka mogło
uszczęśliwić. — O nie! dajmy na to,
że robotnik będzie pobierał
dwa razy tyle co dzisiaj, że i o-
szczędzi sobie tysiące i dom włas-
ny nabędzie. Czy to już go zu-
pełnie zadowoloni?...
Człowiek nie jest zwierzątkiem,
które gdy brzus swój napelni,
już spokojne. — Oprócz ciała, któ-
re trzeba odżywiać, przyrodzić,
ma człowiek i duszę, o którą sta-
rać się powinien daleko więcej
niż o mizerne ciało.

Dla tego dzisiaj, pomówimy o
prawach i zasadach, jakie każdy
chrześcijański robotnik znać, ko-
chać i otwarcie głosić powinien.

Wiem naprzód, że znów zerwie
się w obozie socjalistycznym prze-
widziwa burza, że umieszczą w
swoich gazetach gwałtowne arty-
kuły, aby zwałac i potępić te za-
sady, bo stare przysłowie powi-
da: „prawda w oczy kole”, — ale
tem się nie zrażam, i proszę was
rodzicy bracia, przeczytajcie te
rady i wskazówki z uwagą, abyś-
ście je sobie dobrze zapamiętali.

One wam dadzą możność obro-
ny przeciw tym, którzy przycho-
dzą do Was z ustawami pełnymi
klamliwych obietnic, chcą z sere
waszych wydrzeć wiarę i przywią-
zanie do kościoła.

My nie chcemy od chrześcijań-
skich robotników ślepego posłu-
szeństwa, tak jak wymagają so-
cyjaliści. — My chcemy, aby każ-
dy robotnik wiedział, za co wal-
czy, co zdobyć może, jakiej spr-
awy życie w ofierze przynosi.

A więc do rzeczy.

I.
CEL ROBOTNIKA.

1.) Jaki jest ostateczny cel ro-
botnika?

Ostatecznym celem robotnika
jest to samo, co jest ostatecznym
celem każdego człowieka, — tj. że

powinien Bogu służyć, i przez to
osiągnąć wieczną szczęśliwość czy-
li niebo.

2.) Czy człowiek może sobie
obrać ostateczny cel tu na ziemi?
Owszem! człowiek obiera sobie
tu na ziemi różne cele, a właściwie
zadania, np. aby stać się zamoż-
nym, sławnym, aby używać.

3.) Czy te cele (zadania) mogą
być ostatecznym celem człowie-
ka?

Nie! a dla czego? — Ostatecz-
ny cel człowieka musi być tak o-
brany, aby go zupełnie i pod każ-
dym względem zadowolili i uszczę-
śliwił. — Tego zaś te zadania, jak-
ie sobie człowiek w życiu stawia
nie są w stanie mu zapewnić.

4.) Czemu bogactwa nie mogą
uszczęśliwić człowieka w zupeł-
ności? —
Przekonać się możemy choćby
z tego, że bogactwa zwykle nie są
tymi najszczęśliwsiymi, bo opano-
wani gorzką skąpstwami, im wię-
cej mają, tem więcej pragną.

Wszak milionerzy mało dają u-
bogim; bogaci pracodawcy krzyw-
dzą robotników, bo żal im grosza;
ten co ma jeden dom, chce mieć
drugi i trzeci; ten co ma setki,
chce mieć tysiące, miliony i t. d.

5.) Czemu słowa i uznanie nie
dają człowiekowi zupełnego szczę-
ścia?

Bo słowa wyraża próżność, żą-
dzą jeszcze większej sławy i roz-
głosu, i ci co pragną sławy, wciąż
narzekają, że nie dosyć inni wie-
dzą o ich wielkich czynach, zasłu-
gach, i wciąż żyją w obawie, aby
ich ktoś tego uznania, tej sławy
nie pozbawił, a tem samem już są
nieszczęśliwymi.

Przykładów w tym względzie
mamy tysiące w każdym wieku. —

6.) Czemu i doczesne używa-
nie na ziemi, zadowolili nas zupeł-
nie nie może?

Bo używanie na ziemi, pozost-
wia pustkę w sercu, gdy minie,
człowiek się martwi i truje, że tak
krótki czas trwała i że w każdym
razie musi się wraz z życiem skoń-
czyć.

A zatem: Wszystkie doczesne
sprawy lub rzeczy nie są w stanie
zadowolnić człowieka w zupełno-
ści i pod każdym względem, bo
nie są wieczne, kończą się przy
śmierci, i nie dla wszystkich mo-
gą być dostępne.

Tak np. niemożliwą jest rzeczą
aby wszyscy ludzie byli bardzo
bogaci i aby bogactwa zabrać mo-
gli z sobą na drugi świat; tak sa-
mo nie wszyscy mogą być sławni
bo nie wszyscy rodzą się z takie-
mi zdolnościami, przez które mo-
gliby się stać sławnymi; także u-
żywanie doczesne nie może być u-
działem wszystkich, bo np. choroby
tak czy tak są go pozbawieni.

Jeden tylko cel ostateczny, tj.
służba Boża, może człowieka u-
szczęśliwić, bo prowadzi go do
szczęśliwości, która nigdy się nie
kończy, do szczęśliwości niebies-
kiej.

Co ma nas pobudzać do tego,
abyśmy dążyli do celu, który nam
Bóg sam wytknął?

Nasze interesa i nasz obowią-
zek. Nasz własny interes wymaga
od nas, abyśmy się starali osiągnąć
możliwie wielkie szczęście. —
Ponieważ zaś szczęśliwość wiecz-
na jest nieskończenie większa od
wszelkiego szczęścia doczesnego,
więc o jej zdobycie jedynie starać
się musimy.

8.) Do jakiego fałszywego ce-
lu dążą ludzie bezbożni?

Pragną oni jako celu ostatecz-
nego, takiego dobrobytu i porzą-
dku, socjalnego, w którym ludz-
kość stałaby się szczęśliwą bez Bo-
ga i tu na ziemi już raj by zna-
lazła.

9.) Dla czego ten cel jest fa-
łszywy?

Jest fałszywy: a) bo nie jest
ten, jaki Bóg Stwórca człowieko-
wi przeczynał.

b) Ponieważ ziemi nikt nigdy
w niej zmienić nie zdołał i nie
zdoła.

c) Bo cel jedynie doczesnej
szczęśliwości, nie może człowieka
po śmierci uszczęśliwić.

10.) Czy po śmierci, istnieje je-
szcze jakieś życie, jakieś niebo i
piekło?

Tak, bo sprawiedliwość Bożą
tego wymaga. Gdyby nie istniało
życie po zagrobowe, niebo i pie-
kło, to wiele dobrego pozostałoby
bez nagrody, a wiele złego bez ka-
ry. — Bardzo często bowiem do-
brzy i sprawiedliwi ludzie żyją
na ziemi zupełnie bez swej winy,
w biedzie, chorobie, nieszczęściu,
podczas gdy ludzie źli, niesumien-
ni, często żyją w dobrobycie i wy-
godzie. — W wielu wypadkach,
sprawiedliwość ludzka nie może

osiągnąć i ukarać złych, przewo-
tnych, wyzyskiwaczy, gniebieli,
i t. p. i wiele dobrych czynów po-
staje bez ziemskiej nagrody.
Gdyby ci źli nie zostali po śmie-
ci ukarani, a dobrzy nagrodzeni,
gdzie byłaby sprawiedliwość Bo-
ża?

Dalej, wspólna wiara wszyst-
kich ludów każe wierzyć, że po
śmierci za dobre czeka nagroda,
a za złe kara. — W końcu, Jezus
Chrystus, Pismo św. i Kościół Ka-
tolicki wyraźnie nauczają, że jest
niebo i piekło.

11.) A przeciw socjaliści o-
biecują uszczęśliwić ludzi na zie-
mi, skoro tylko stworzą inny por-
ządek społeczny.

Tak, oni obiecują, ale ich obiet-
nice są łudne. Kogóż bowiem
dotychczas socjaliści uszczęśliwi-
li? Dalej, jak można uszczęśliwić
człowieka, jeżeli mu się Boga z
serca wydziera, pozbawia go na-
dziei nieba, jeżeli obala się pod-
stawę istnienia jakiegokolwiek o-
bowiązków? Bez wiary w Boga, u-
pada cały porządek moralny, o-
twiera się drogę wszelkim wy-
stępkom.

Jeśli Boga nie ma, to nie ma już
nikogo, koby nam w sumieniu
zabronił mordować, kłamać, że-
czyścić i t. d.

Nawet prawa państwowe nie
potrafiłyby nas zmusić do posłu-
szeństwa, gdyby nie istniał Pan
Bóg, od którego wszelka władza
na ziemi ma swoją moc. — To co
utrzymuje porządek w społeczeń-
stwie i moralność, są przykazania
Boże i wiara w nagrodę i karę po
śmierci.

12.) Czy socjaliści rzeczywi-
ście uczą, że nie ma Boga, i że nie
potrzeba religii?

Tak! wyraźnie tego uczą. —
Przewodzący socjalistów, Bebel,
Marx i inni, wciąż powtarzają w
swoich pismach: „trzeba sumienie
uwolnić od religijnej zmyr.”

Pewien pisarz, który od lat śle-
dzi pracę socjalistów, zebrał ich
naukę w tę słowa: **Dziesięć przy-
kazania Socjalizmu:**

I. Ja, socjalizm, jestem twoim
panem i bogiem. nie będziesz
miał boga, tylko mnie, ani żadnej
religii, tylko mnie. — Religia
Chrystusa, to rzecz prywatna, na-
sza nauka, to nauka dla wszyst-
kich ludzi.

II. Nie będziesz nie mówił ani
pisał przeciw socjalizmowi, ale
bliźni przy Bogu chrześcijań-
skim.

III. Pamiętaj, byś regularnie
chodził na mityng socjalistów, bo
w ten sposób dzień poświęcis.

IV. Cześć przewodników socy-
alizmu, bo to twoi opiekunowie,
więcej cię kochają jak ojciec i
matka. Nienawidź Papieża, Bisku-
pów i wszystkich księży, jako i
wszystkich Katolików.

V. Nie zabijaj kolegi socyali-
sty, ale innych zabijaj i morduj.

VI. Nie bój się używać rozko-
sznego życia, bo natura pozwala
ci na wszystko, a grzech to baj-
ki.

VII. Kradnij otwarcie temu,
kto ma więcej jak ty.

VIII. Kłam jak najęty, obez-
niaj wszystkich, którzy z socyali-
stami nie trzymają, byle chwalił
nasz raj socjalistyczny.

IX. Możesz pożądać żony bli-
źniego twego, bo zasada wspólnej
własności na to zezwala.

X. Gdy wszystko to wypelnisz
nie będziesz potrzebował pożądać
dóbr bliźniego twego, bo już ich
nie będzie posiadał.

A co? czy taka nauka nie jest
bezbożna, złodziejską i otwierają-
cą szeroko wrota do wszelkich
występków? I wiara w taką nau-
kę miałaby ci zapewnić raj ziem-
ski?

13.) Czy robotnik nie ma dą-
żyć do polepszenia swego ziem-
skiego bytu i wytworzenia lepsze-
go porządku społecznego niż jest
obecny?

Zapewne, powinien do tego dą-
żyć. — Ale nie powinien uważać
tego za swój cel ostateczny. — Ro-
botnik powinien dążyć do polep-
szenia swego bytu, ale nie przez
grzech, np. złodziejstwo, oszust-
wo, rabunek, lub rewolucję.

Ma dążyć np. do święcenia Nie-
dzieli, ma żądać ograniczenia
pracy kobiet; ograniczenia pra-
cy dzieci; ma prawo upominać się o
dobrą i sprawiedliwą zapłatę, aby
mógł siebie i swoją rodzinę do-
brze wyżywić i t. d. i t. p. — W o-
góle, ma prawo starać się o to,
aby miał dobre, nie zapomnia-
jąc nigdy o tem, że ma duszę, i że
zbawienie duszy to cel ostateczny
każdego człowieka na ziemi.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kupcy ogłaszają się.

Dr. TAD. STARZYNSKI
2801 Penn Ave. Nad Apteką.
PITTSBURG, PA.
Leczy choroby Mężczyzn, Kobiet i Dzieci prędko i sku-
tecznie. Specjalnie zajmując się leczeniem chorób skór-
nych i sekretnych u mężczyzn jako też u kobiet, które
zobowiązują się wyleczyć w jak najkrótszym czasie.
Godziny Ofisowe: Od 9ej do 10.30 rano.
Od 1ej do 2.30 po połudn.
Od 7ej do 9ej wieczór.

MIESZKANIE: 95 South 15th St.
Bell Phone 92-L Hemlock P. & A. 1111-G. Bell Phone 667-J. Hemlock
DR. T. A. STARZYNSKI
nad „All Nations” bankiem
Nar. S. 12-tej i Carson ul. Pittsburg, Pa.

TRO-JÓWKA

W DAWNYCH czasach przodkowie nasi używali w
chorobach tylko ziół i dla tego też późnej docho-
dziłi starości, — będąc zawsze krzepkimi i sil-
nymi. Powróćmy napowrót do ich sposobu po-
stępowania, zapoznając się z działaniem ziół, odrzućmy
wszystkie fałszywe lekarstwa, osłabiające i niszczące
nasz organizm, jakie przeważnie wyrabiają szarlatani,
nie znajdując się zupełnie ani na organizmie człowieka,
ani na wpływie, jakie rozmaite lekarstwa wywierają na
wewnętrzny ustroj tegoż.

TRO-JÓWKA

którą gorąco naszym Rodakom polecam, jako środek spe-
ralny w naszej starej ojczyźnie rozpowszechniony, oddzia-
lująca nader skutecznie

**Na brak apetytu, słabość żołądka, kurcze żołądka,
utrata sił, bezsenność, nerwowy ból głowy, nie-
strawność, jakoteż różne dolegliwości pęcherza,
nerki i wątroby. Dla niewiast wycieńczonych,
osłabionych, lub też podpadających rozmaitym
chorobom kobiecym, Tro-Jówka przedstawia nie-
ocenioną z pewnością wartość.**

Spróbujcie raz tylko, a przekonacie się, żeśmy nie za wiele
powiedzieli o zaletach Tro-Jówki.

Kupić można Tro-Jówkę w każdej aptece, w razie
żad gdyby wasz aptekarz nie zechciał się o nią postarać,
zwróćcie się wprost do fabrykanta, przesyłając 25c i 5c na
przesyłkę za pudełko, albo 4 pudełka za \$1.00. Należytość
można opłacić w markach pocztowych.

B. J. Czyżewski

DEPT. B. BRADDOCK, PA.
Dla ułatwienia odbiorcom naszym, podajemy adresy nie-
których naszych agentów w Pittsburgu, Pa., którzy
dostarczą wam tego cennego środka:

Apteka Kamińskich 3055 Brereton Ave.
Ed. J. Johnston, 2552 Penn Ave.
Apteka Broskiego, 2627 Penn Ave.
2214 Fifth Ave.
Jos. W. Kuchciński, 143 Pust st. S. S.
H. S. Minor, 809 Carson st. S. S.

TRO-JÓWKA

Polska Pracow-
nia
Artystyczno-
Rzeźbiarska
- i -
Kamieniarska

wykonywają gustownie
wszelkie prace rzeź-
biarsko kamieniarskie

Walenty Witalis

jakoto:
Pomniki, Nagrobki, Figury,
Biusta i Ołtarze z kamienia,
marmuru, granitu i gipsu.
po nader przystępnych
cenach dla Rodaków.

1920
Plank Road
South Side
Pittsburg, Pa.

Chorzy!

Jeżeli nigdzie nie dostaliście pomocy na
Waszą chorobę nie rozpaczajcie, lecz
z całym zaufaniem zwróćcie się do nas:

Dr. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE

3210 FORBES ST., PITTSBURG, PA.
Pacjenci mogą pozostać w moim zakładzie.

Dr. WIX mówi:

Leczę codziennie rozmaite gatunki
RUPTURY

Bez lekarskiej operacji. Bez wstrzymania od pracy.
A za małą zapłatę.

Jest graduowanym i licencjonowanym lekarzem; mieszkam w Pittsburgu od wielu lat
i mam tutaj jak najlepszą reputację. Jestem najlepszym doktorem w tym kraju co do
leczenia ruptury i sekretnych chorób. Wyleczyliśmy tysiące ludzi z Pittsburga i okolicy,
których nadzieje o to zapadły. W ostatnich czasach żaden lekarz nie ma takiego rekordu
jak ja. Chciałbym, abyście sami ocenili moją pracę. Dr. WIX.

Waricocele i Hydrocele

Falszywa Ruptura. Wodna Ruptura.
Wyleczenie gwarantowane.

Tysiące czytelników tego pisma i ich
przyjaciele cierpią tortury, spowodowane
przez rupturę i noszenie paska. Dusz z was
pracuje ciężko i musi użyć całej siły. Czło-
wiek, mający rupturę, smutniejszy jest nosić
pasek, który podoba przy dokucza mu
straszliwie. Rządźcie pasek, gdyż nie robi
różnicy, ile za niego zapłacicie, on was nigdy
nie wyleczy. Jeżeli przypuszczacie że
pasek was wyleczy, będziecie cierpieć całe
życie i nosić go do grobu.

MOJ REKORD.
Wyleczyłem tysiące osób
z Ruptury i ciebie
wyleczy.

**PASEK
NIGDY
RUPTURY
nie
wyleczy.**

Możę gruntownie wyleczyć Was z Ruptury bez użycia noża i przeskody w pracy,
co czynię już od wielu lat. Wyleczyłem tysiące ludzi z Ruptury podobnej do waszej i są
oni teraz zdrowi i zdolni do najcięższej pracy bez noszenia paska.

Czemu nie chcecie, abym was wyleczył?
Mój sposób leczenia Ruptury nie jest bolesnym, a że czyni to specjalista jak ja, więc
absolutnie lezenie jest pewnem. Operacja nożowa, jak robicie w szpitalach, jest zdrad-
liwa, musisz przez etę kilką tygodni w łóżku, a wyleczenie nie jest pewnem.

Więc co wolicie?
Przyjdźcie do mnie. Za egzaminację nie liczę nic. Jeżeli mieszkanie blisko, może
cie przychodzić do mnie raz w tygodniu aż do wyleczenia; jeżeli zaś mieszkanie za daleko,
przyjdźcie do mnie, a w przeciągu dwóch tygodni was wyleczę.

Piszcie po książkę, drukowaną po polsku, a ta was objaśni o mojem lezeniu.

Hemoroidy, Fistula i LEZENIE ZUPLENIE BEZ NOŻA ANI TEŻ INNYCH CHOROBY KISZKI INSTRUMENTOW.

Hemoroidy i Fistula, sprawiające nieznośne bóle, które lekarstwami tylko eodkol
wielk usmierzyć można, lecz radykalnie według mojej metody.

Książka No. 1. Ruptura i Hydrocele
Książka No. 2. Waricocele
Książka No. 3. Hemoroidy i Fistula

Porada darmo! Ceny umiarkowane. Ugoda na kredyt.

Specjalista Ruptury **Dr. G. B. WIX,** Książki odchodowej
631 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

GOZDINY OFISOWE:
od 9 rano do 4.30 po pol.
i od 6 do 8 wieczór

Pokój 201-202
New Werner Bldg.
W niedzielę
od 1 do 4 po południu.

Recepty są naszą specjalnością

JEDYNE PRAWDZIWIE JÓLSKĄ
Aptekę
przy Penn Ave. utrzymują
Joseph V. Brosky
PHARMACIST GRADUATE
2627 Penn Ave. 2214 Fifth Ave.
Pittsburg, Pa.
TELEFON P. & A. 2312 M.

SIMON SOLOF

Wielki Skład Mebli, Karpetów
i Pleców i Sprzętów domowych
2303 Carson ul. S. S.

Sprzedajemy Meble na kredyt o 33
do 40 procent taniej

aniżeli w składach w mieście za gotówkę. Przyjdź
a będziesz naszym kostumerem. Sprzedajemy
meble od 20 lat, a za ich trwałość gwarantujemy.

1843 **SCOTT** 1910
Dentystyczny Zakład

Najstarszy
Zakład
Dentysty-
czny w
Allegheny
County.

zajmuje drugie piętro
pod numerem . . . .
614-16 Penn Ave

Przez
68 lat
prowadzimy
Interes
Dentysty-
czny.

Jest to Największy
Zakład Dentystyczny
w Pittsburgu.

Ogromny interes, jaki zrobiliśmy w ostatnim miesiącu, zachęca nas
utrzymać takie ceny, jakie zadowołą ludzi w obecnym czasie. — Zatrudnia-
my tylko najlepszych robotników.

\$1.00 będzie waszą własnością, jeżeli udowodnicie, że nie używamy
23-karatowego złota do korek i mostków, za które liczymy po
Ponownie wprawimy 23-karat. korony \$3.50 Również korony porcel.
zrobione przez innego dentystę za \$3.50 nowe, Richmond, Flvot po \$3.50
Wszelka praca u nas wykonana tylko \$3.50.

Specjalnością naszą ALUMINOWE PŁYTY, które są lekkie, moc-
ne i nigdy się nie łamią, a pasują doskonale. Kupisz je jedyn, gdy przyrz.

Zadowolą Każdego!

\$9.00 płyty, które wykonywamy po niższej cenie.

Wprawiamy zguby wszelkimi znanymi sposobami w 5 tygodni.
Nie daj wyrwać zgub, dopóki my ich nie ogłębimy. Szczęsne zguby możemy ku-
pić każdego czasu. Możę straciłszy ci zguby. Planowanie zgub złotych, porcelan. lub
emali od \$1.00 i wyżej — srebrnem od 50c. i wyżej.

Zaplanujemy ci zguby w taki sposób, że nikt nie rozpozna od naturalnych.
Bez bólu — Anesthetis. — Czy wamy najnowszych metod, by operację uczynić jak
najmniej bolesną. Płacę rezultaty w sposób tobie dogodny.

Zakład otwarty we środę i sobotę do godziny 9ej wieczorem. W niedzielę od 10e
rano do 3ej po południu. Tel. BELL 1176 Grant.

Upraszają o Składki
Polskie Sierotki
W EMSWORTH, PA.

Doskonała Sposobność!

Kto przysła 4c w znaczku pocztowym, otrzymamy nioszone informację zawierającą: Co każda panna i młotka wiedzieć powinna: Co robić—czego nie robić, przed i po wyjściu za mąż? I bardzo wiele ciekawych rzeczy. Tysiące uszczęśliwionych dziękują za tak doskonałe informacje. Wystarczy napisać: Pani Karaskiewicz proszę mi przysłać informację dla panny i młotki.

Adresujcie: Mrs. K. Karaskiewicz, 1438 Broadway, Buffalo, N. Y.

Specjaliści chorób OCZU i USZU

Wyleczymy katarakty, zapalenie błony śluzowej oka, choroby oczu i uszu.

GOZINY OFISOWE:
Codziennie od 9 rano do 5 po poł. W niedzielę od 10 rano do 4 po poł.

State Institute
Dr. ROSEDALE ordynujący lekarz.
720 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
Drugie piętro.

PRAWDZIWY Jubilerskie Wyroby...

WYRAB MIĘSA (BU CZERNIA)
Popieraacie Rodaka.

3208 Dickson ul. (6 warda)

Swieże mięso i wędliny

Antoni Jaworski
Pierwszorzędny WYRAB MIĘSA (BU CZERNIA)
Popieraacie Rodaka.

3208 Dickson ul. (6 warda)

DARMO!

Dwie książeczki. Dobrych rad dla chorych i zdrowych, młodych i starych, pi knych i brzydki, która daje sposob wyliczenia wszystkich chorób nozodogowych z ZŁOTA I NIECZYSTEJ KRWI. Jak być pięknym i zdrowym, jak wstrzymać wosy od wypadania, i jak nabyć PIĘKNE I BUJNE WŁOSY.

Dr. P. Prawa Etykiety, Zdrowia i Piękności. Prześlij swój dokładny adres, markę 2-centową i adresuj:

Rutkowski Co.
829 Fillmore Ave. Buffalo, N. Y.

Ślubne --- Pierscionki

szczerzo-złote po \$2.50 i wyżej

Przedaje **H. O. Scott**
2825 Penn Ave.

Jeśli posyłacie pieniądze do kraju — albo Kupujecie Kartę okrętową (szyfkartę) — udajcie się do

W. F. Sossong
1-3 Main St. Carnegie, Pa.
Tam pożyczycie wam pieniądze na budowę domu
Kapitał zakładowy \$300,000
Rozmówcie się po polsku i rusku.

UCZ SIĘ PO ANGIELSKU!

Czy macie dobrą pasję? Czy umiesz po angielsku mówić, pisać? Jeżeli nie, to przysłać nam swój adres i otrzymasz bezpłatnie kursy angielskiego. Chcesz wyczerpać, jak celna jest nasza metoda i posyłamy wam próbkę. Piszcie do nas dziś i list adresujcie.

"SZKOŁA POLSKO-ANGIELSKA"
3639-22, St., cor. Millard Ave., Chicago.

PIERWSZY POLSKI DOKTOR

Dr. Jan Kubus
LEKARZ I CHIRURG
przyjmuje pacjentów o każdej porze

800 Talbot Ave. róg 8-iej ul. Braddock, Pa.
TELEFON P. & A. 500.

Towar świeży Waga uczciwa

Jan Zygietlo
Najstarsza Obywatelska
Polska Grosernia i Buczeria
Polecam się wszystkim Sz. Rodaków.

313 S. Main ul. Sharpburg, Pa.

ZAWIADOMIENIA.

Niniejszem zawiadamiam się wszystkich członków Gwardii K. Jana III Sobieskiego pod op. Najświętszej Rodziny w Pittsburgu, Pa., iż nasze miesięczne posiedzenie odbędzie się dnia 2go października w niedzielę, zaraz po su mie. Są proszeni wszyscy członkowie na posiedzenie się stawić, ponieważ ważne sprawy są do załatwienia, nieobecność członka podpada karze podług konstytucji. — Także proszeni są na to posiedzenie nie ci, którzy jeszcze nie należą do żadnego Towarzystwa, niech przybędą a będą mile przyjęci. — Wstęp do naszego Towarzystwa jest wolny.

**Fr. Zablocki, prezes.
Jan Jankowski, sekr.**

Niniejszem zawiadamiamy komisję Tow. Ryc. św. Michała A. No. 1, gr. II Unii św. Józefa wybraną do zrachowania ksiązek z 3go kwartału, i że takowe odbędzie się w niedzielę dnia 2go października 1910 r. u Brata Pawła Skoniecznego pod No. 3549 Brereton Ave. Początek o godzinie 2:30 po południu. Do komisji należą: Ignacy Kończewski, Jan Owarze wicz i Jan Wiecezorek. Wyżej wymieniona komisja powinna się stawić punktualnie o godzinie wyżej wyznaczonej gdyż w razie się niestawienia będzie każdy nieobecny podlegał karze podług u staw naszej konstytucji.

Fr. Wysocki, prezes.

Niniejszem zawiadamiam się wszystkich członków Zarządu Unii św. Józefa, iż w przyszłą niedzielę o godzinie 2ej po południu odbędzie się posiedzenie tego Zarządu w lokalu sekr. finansowego pod No. 335 Hancock str. na górach. Każdy jest proszony być obecnym.

Wład. J. Szelong, sekr.

Niniejszem zawiadamiam się wszystkich członków Tow. św. Ap. Piotra i Pawła, iż w przyszłą niedzielę tj. dnia 2go października odbędzie się nasze miesięczne posiedzenie o godzinie 2ej po południu w hali zwykłych posiedzeń. Każdy członek ma się stawić. A zwłaszcza ci członkowie, którzy zalegają swoje składki miesięczne.

**Józef Kozak, prezes.
Ignacy Górecki, sekr.**

DO WSZYSTKICH MOICH ZNAJOMYCH I RODAKÓW.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić moich Rodaków, że zostając współwłaścicielem fabryki wyrobu trumien, będę dostarczał takowe po cenie niższej, aniżeli ktokolwiek to zrobić może. Znamie mi Szanowni Rodacy już od przeszło 25ciu lat, jako pogrzebowego, dziękuję Wam za dotychczasowe poparcie i zaufanie i przyrzekam Wam ze swej strony, że odtąd moim obowiązkiem będzie obsłużyć Was najtaniej i najuczciwiej. Każdy ktoby potrzebował mej rady i pomocy, prosilibym o udanie się do mego jednego ofisu pogrzebowego, znajdującego się pod No. 3038 Brereton Ave na górach w Pittsburgu.

Jeżeli raz mogę zapewnić moich Rodaków, że w sprawach pogrzebowych jestem jednym z najdoświadczeńszych pogrzebowców, a oprócz tego moja obsługa jest najtańszą z powodu dostarczania trumien po cenie najniższej.

Wasz Rodak
Andrzej Ratajowski,
3038 Brereton Ave. Pittsburg, Pa.
Telefon P. & A. 321 R.

German Saving & Deposit Bank,
na rogu 14ej i Carson ulicy
strona południowa miast.
Pittsburga.

Czy znacie bank stanowy na 14 ulicy? Czyście czytali sprawozdanie kontrolerów rządowych? Jeżeli tak, to wiecie, że powyższy bank, jest jednym z najpewniejszych banków w Stanach Zjednoczonych, placący 4 procent na rok posiadający \$5,000,000.00 ogólnego majątku.

Karty okrętowe do wszystkich części świata. Zaoferujemy oszczędzać pieniądze i składać w tym banku, który Wam gwarantuje każdy cent w całym tego słowa znaczeniu.

**J. F. Roth, prezes,
A. P. Miller, kasyer,
A. Curzytek, zarz. od zagr.**

Kupujcie tylko u tych kupców,

Nowa Hala.

Wszyscy prawie znają wielki budynek przy ul. Penn pod No. 2813-19. Obecnie w budynku są składki, lecz do dnia 1go września budynek ten przerobiony będzie na halę. Będzie to największa hala w Pittsburgu 100x80 stóp nadająca się na bale, wesela, zabawy przedstawienia i t.d.

Już dzisiaj można zamówić sobie halę na dni po 1 września, a kto chce wynająć niech się zgłosi o warunki do S. C. Miklińskiego w banku Jakóba Kleina 1340 Penn Ave.

Geo. J. Henniger, eleganckie i mocne obuwie sprzedaje taniej niż gdziekolwiek. Pamiętaj adres: 3423 Butler str.

Doktor Geo. J. Hejd donosi niniejszem, że przeprowadził się i przeniósł swój ofis z pod numerem 2407 Penn Ave. pod numer 2814 Penn Ave. Pittsburg, Pa. — Leczy specjalnie choroby męskie.

Gdy wybudujesz Dom w Etna Parku na dwie familie, to twój rentnik ci go spłaci rentem a ty sobie bratku darmo mieszkaż.

Do sprzedania lub do wynajęcia nowy dom murowany o osmiu stancjach mieszkalnych z gresernią i buczernią, przy Mellwood Ave. na górach. Sprzedaje z powodu złego stanu zdrowia. Zgłoś się: **Franciszek Warywoda, 3200 Dixon str. Pittsburg, Pa. (od 39)**

Podatek Narodowy — na — POLSKĄ OCHRONKĘ w Emsworth, Pa.

Przyjaciel Sierót	2.00
A. Szopiński, Winona, Mo.	50
Ks. Prob. Wł. Rakowski	5.00
Kolekta lipcowa z parafii św. Ignacego Glenn Pa.	
Prob. ks.-St. Banasiewicz	14.76
Kolekta lipcowa z parafii św. Jacka, Monessen, Pa. Prob. ks. Jan Rokosz	12.00
Ks. Prob. Rokosz	5.00
Kolekta lipcowa z parafii św. Wincentego, Esplen, Prob. ks. J. Wosner	11.07
Rycerze Kolumba, przez p. M. Slattery	20.00
Pan Fr. Wójtkiwicz z parafii św. Wojciecha	10.00
Na chrzcinach u państwa Brudnickich w Midland	8.20
Na chrzcinach u państwa Fr. Napierkowski w wniosek p. A. Witkowskiego	4.76
N. N.	1.00
Przyjaciółka Sierót	1.00

Podziękowanie.

Wdzięczne sierotki dziękują za łaskawe ofiary:

Ks. Prob. Banasiewiczowi i parafii św. Ignacego w Glenn; Ks. Prob. Rokoszowi i parafii św. Jacka w Monessen; Ks. Prob. Wosnerowi i parafii św. Wincentego w Esplen; Papu Wójtkiwiczowi z parafii św. Wojciecha; Rycerzom Kolumba; Ks. Prob. Rakowskiemu; Państwu Brudnickim i

BAL

17-go Października

NA DOCHÓD PARAFII — URZĄDZA Tow. św. Antoniego
GRUPA DWUNASTA UNII ŚW. JÓZEFA

W TURNER HALLI PRZY 5-th AVE. HOMESTEAD, PA.

Do tańca przygrywać będzie doborowa orkiestra, będą chłodne napoje i smaczne przekąski, przeto uprasza komitet do wzięcia jak najliczniejszego udziału.

Wstęp od pary 50c! Panie same 25c
Początek o godz. 7.30 wieczorem.

Farmy w Kanadzie

Bardzo dobre 160-akrowe farmy w najlepszym dystrykcie Saskatchewan po cenie 10 do 12 dolarów za akier, i to nie za gotówkę (cash) lecz na wyplate, jeśli napiszecie do:

Rev. Th. Nandzik, O. M. J.
Polish Church
Fish-Creek Sask CANADA

gościom w Midland, Pa.; Panu Alex. Witkowskiemu za zbieranie ofiar na chrzcinach u państwa Fr. Napierkowskich.

Drozy Rodacy!

Pamiętajcie o biednych sierotkach. Przy grach i zabawach, przy uroczystościach publicznych i rodzinnych, podczas zebrań towarzyskich, wszędzie i zawsze pamiętajmy o składkach ofiocy cen towych na Ochronkę.

„O dajcie jaką jałmużnę Sierocie, z głodu ginie. Niech próżno ręk nie otwieram Pomnijcie, że człowiek przecie, A z głodem, z głodem umieram, W oczach mi głódnej ciemno, Ludzie, miejcie litość nademną. „Sierota”.

Wszystkim zaanym Ofiarodawcom, niech Bóg tysiącrotnie wynagrodzi.

Życzliwy w X-ie Ks. C. Tomaszewski, Żebrak dla Sierót.

Na Sieroty.

Na chrzcinach u państwa Brudnickich w Midland, Pa., zebrano na polskie sieroty:

Władysław Brudnicki	50
Stanisław Brudnicki	50
Kazimierz Brudnicki	25
Stefania Brudnicka	25
Maryanna Brudnicka	25
Helena Brudnicka	25
Władysław Łukomski	50
Stanisław Łukomski	25
Antoni Łukomski	50
Stanisław Pawłowski	25
Małgorzata Pawłowska	25
Fr. Sawicki	30
Stefan Skrzyński z żoną	50
Wincenty Tomaszewski z żoną	70
Ambroży Tyska z żoną	20
Józef Jamieński z żoną	20
Alex. Dworakowski z żoną	20
Apolinary Jamieński	20
Michał Brozik	20
Marcin Tomaszewski z żoną	20
Wojciech Kulfan	10
Michał Soko	10
Józef Borowski	10
Romuald Dzwonka	10
Piotr Sieladowski	25
Konstanty Jęzewski	50
Zmich	35
Razem	\$8.20

HOTEL POLSKI
P. A. Długoski, właśc.
3139 Dickson str. Na górach.

Kazimierz J. Machnikowski
asekuruje od ognia w najlepszych kompaniach domy, meble i składki
135-43-cia ulica Pittsburg, Pa.
W ofisie od 7-iej wieczorem.

F. J. WISNIEWSKI
Real Estate.
Sprzedaje i kupuje domy, Ubezpieczenie od ognia i t. d.
Fifth & Monongahela Ave. Glassport, Pa.

Wielka Ofertowa WYSPRZEDAŻ

Braci Ginsburg
2835 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Wszystko co posiadamy w składzie jakoto: Ubrania i Galanterię dla mężczyzn, kobiet i dzieci jest wystawiona na sprzedaż za cenie niskiej li tylko z tej przyczyny, aby zrobić cokolwiek gotówki. Nigdy nie było takiej sposobności do zakupu pierwszej klasy towaru jaką będziecie mieli podczas tej wysprzedaży.

Za gotówkę tylko ponieważ potrzebujemy pieniędzy.

Damska spodnia bielizna warta 35c, po	19c
Damska spodnia bielizna warta 50c, po	29c
Damska spodnia bielizna wełniana, warta \$1.25, po	79c
Damskie pończochy, — warte 15c, teraz tylko	7c
Damskie pończochy, — warte 20c, teraz tylko	11c
Czysto wełniana pończochy, warte 50c, teraz po	23c
Damskie czarne jedwab. rękawiczki, warte 75c, po	39c

Męskie koszule

Męskie koszule warte 50c, teraz po	29c
Męskie koszule warte \$1.00 teraz po	59c
Męskie koszule warte \$1.25, teraz po	69c
Męskie koszule warte \$1.50, teraz po	89c

Męskie skarpetki warte 15c po

Skarpetki 15c po	7c
Skarpetki 20c po	11c
Skarpetki 30c po	18c

Męska spodnia bielizna po bardzo zniżonej cenie.

Męska flanelowa spodnia bielizna, warta 50c, po	33c
Męska wełniana spodnia bielizna, warta \$1.00, po	79c
Męska czysto wełniana spod. bielizna, warta \$1.50	89c

Męskie nocne koszule 39c warte 75 centów.

Męskie koszule warte 50c po 29c

Chusteczki warte 10c 3c

Męskie kapelusze

Męskie kapelusze warte \$2.00 i 2.50 po	\$1.39
Gwarantowane kapelusze 3.50 i 4.00, teraz po	1.98

Pomyśl sobie co za oferta, możesz nabyć u nas najlepszego towaru po cenie tak niskiej, że nie dostaniesz go w całym mieście, a pamiętaj że wysprzedaż ta potrwa tylko krótki czas, więc przyjdź do nas zaraz.

Bracia Ginsburg, 2835 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Wytłómaczenie!

Zapraszamy prowadzenie interesu towarami lokciowymi. Na przyszłość zajmujemy się tylko specjalnie wyrobami

GOTOWYMI DO UŻYCIA.

Ubrania, Paltoty, Suknie, Bluzki, Spodnia bielizna, Garderoba damska i męska. Koce, Koldry, Koronkowe firanki, Przybory dziecinne.

Poświęćmy specjalnie naszą uwagę co do stylu i cen w tym kierunku interesu i mamy nadzieję zadowolili naszych odbiorców.

Przyjdź, zobacz i daj nam sposobność, jeśli nie

Nawzajem stracimy.

Z poważaniem
BERNARDI'S & CO.,
15 i Carson ul. Pittsburg, S. S.

Uniontown, Pa. d. 6. września 1910.

Pan Jan Łuhowiak wykonał dla tutejszego kościoła dwa ołtarze i arkadę wraz z rzeźbami nietylko gustownie, lecz nader artystycznie, ku ogólnemu zadowoleniu wszystkich interesowanych. Dlatego polecam go Wielebnemu Duchowieństwu, które pragnie mieć ołtarze ślicznie rzeźbione, a jestem pewny, iż nie będzie zawiedziono, gdyż pan Łuhowiak trzyma się ściśle umowy i według niej prace swoje wykonywa. Z braterskim pozdrowieniem

Ks. Bolesław Pawłowski,
Proboszcz kościoła św. Józefa.

JAN LUHOWIAK
Artysta-Rzeźbiarz
1405 Carson ul. Pittsburg, S. S.
wykonuje wszelkie prace rzeźbiarskie figuralne i ornamentalne oraz pozłotnicze. [39]

Choroby Mężczyzn

Mniejsza z tem jaką może być twa choroba lub jej system, ja cię mogę wyleczyć, jeśli tylko do wyleczenia jesteś. Moja 15-letnia praktyka jako specjalisty, leczenia chorób męskich wylicza nie, są dobrą reklamą. Że mogę cię uleczyć. Da ci to natchemniastową ulgę i uleczy w zupełności szybciej, jak którykolwiek inny specjalista.

Dr. Koler dyplomowany w Warszawie, również w cnych Stanach Zjednoczonych. To, co tu piszę, nie jest żadną chępliwością, ponieważ mogę udowodnić moje twierdzenia świadectwami ludzi, których już wyleczyłem, a których inni opuścili i uznali za nieuleczalnych.

Dr. Koler specjalnością jest i zupełne wyleczenie **wszelkich chorób męskich sekretnych i skórnych** za niską cenę, a bez przerwy w zajęciach zawodowych.

Dr. KOLER RÓWNIEŻ LECZY: Katar, dywawice, ból głowy, bicie serca, reumatyzm, bezsenność, skrofali, parczy, świerzb, hemoroidy, rypnia, epilepsję, tancie św. Wita, wrzody, choroby płac, żółtaczka, wtrąby, kiziek, pęcherza i nerok. A zatem nie oddajcie się z przysileniem do nicie aby wyleczyć się u doktora, który zni i rozumie waszą mowę i po bratersku z wami współczuje.

GOZINY PRZYJĘCIA: Od 9ej rano do 9ej wieczór. W piątek do 9ej po poł. W niedzielę od 9ej rano do 9ej po południu.

Dr. Koler,
638 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

GUDOWNY WYNALEZAK POLAKA.

"TADZJKA" mała kłódka nie oprake żadna rana na ciele ludzkim, szczególnie na nogach z czepkolewką powstała choćby cokolwiek ciekła masy.....30c

"PEWNIK" małe usztrypy, lizaje, kroty i świetlik, bez względu jak długo trzają, stawało loży zupełnie.....50c

"WIOSNIANKA" niezrównany środek na utrzymanie włosów, słwym wraca kolor naturalny, niestety za jednym natarciem łupież i brud, wstrzymuje wypadanie włosów i nadaje im pełne życie i piękność.....10c

Zgarnijmy, że nie równego na świecie. Szkił podległych od ciępiętych. Szkielet naszych wytworów jest pewny jak żaden inny na świecie. Przekonaj się sam. Na listy odpowiada się od razu. Pieniądze należy wysłać przez "Money Order" lub w znaczkach pocztowych.

Tadeusz Bałuciński & Co.
1205 Broadway, Buffalo, N. Y.

Założone w r. 1864. **Smith Bros.** Założone w r. 1864.

Czyszczenie i Farbienie Ubrań
Najlepiej urządzone w mieście. Roboty wykonujemy w 5 godzinach.

Warsztat i Skroś Garson ul. róg 9-iej. Bell Phone 12 Hemlock - P. & A. Phone 12 South

INNE BRZDIA:
128 Fourth Ave. — Bell Phone 277-E Court 1623 Fifth Ave.
1510 Centre Ave. — Bell Phone 1048-L Grant 1800 Carson Street.

Usługa rzoza i rzeźbina. Tramwaj staję przed hotelem

Central-Hotel
Właśc. Mes Morau
poleca najlepsze Piwa i Wódki
Main St. Uniontown, Pa.

Czyszcze, Farbuje, Prasuje i
naprawiam wszelką garderobę letnią męską i damską po cenach niskich

Irlbacher's Dye Works
Róg 37ej i Butler ul.
Tel. Bell 839 Fisk. P. & A. 961 WJ
Wszystkim wzornik dostawiamy do domu.

3 Główne Zakłady - Fotograficzne

POD FIRMA **K. G. GIEŚLAK**
znajdują się

2737 Penn Ave., Pittsburg, Pa. zaraz przy kolei i 28 ul.

Naroznik 12-iej i Carson ulicy na Stronie Połudn. Pittsburg, Pa.

710 Braddock Ave., Braddock Pa.

Za pierwszorzędne wykonanie fotografij zakład gwarantuje.

POLSKI HOTEL,
A. McLON, Proprietor.
Wyborne Trunki, Piwa i Likieri. Wymieniony obiady i przekąski o — każdej porze i godzinie. —

2746 LIBERTY AVE.

G. S. TARKOWSKI
HURTOWNY SKŁAD WIN - WÓDEK - LIKIERÓW - - PIWA - -

krajoowych i importowanych
2824 Penn Ave., Pittsburg.

Czyś bogaty, czyś chudziński. Jeśli potrzebujesz wina, Piwa albo gorzałczy, Na wesela lub na chrziny, Nie chodź po to do obcego. Lecz kupuj to u swojego, Kazimierza Tarkowskiego!

On da towar pierwszej klasy W cenie niskiej na te czasy, Towar ma importowany Lub w tym kraju wyrobiony, Miary dobrej nie ślazuje

Każdego grzechnie przyjmuję, Kto wigo trunków potrzebuje. Niech u niego je kupuje, Popierajcie więc swojego Kazimierza Tarkowskiego.

2824 Penn av., Pittsburg, Pa.
Bell 458 Fisk. P. & A. 3 Lawrence.

POCZĄTKU PRAWO CIEKAWO po fabrykach za niskie wyrocznie, jeśli możesz wyznaczyć się gołarstwa za \$30.00. Kurs trwa od 10 do 12 godzin. Instrumenta bezpłatnie. Jestto niezwykła sposobność zwołać swoim własnym panem. Zgłoś się natychm do: **NOBIS KOTTA Szkoła Gołarstwa** 4722 Penn Ave. i 1205 Monongahela ul. 1405 Penn Ave. Pittsburg.

Waga i miara uczciwa. Ceny niskie. Usługa szybka

Józef Walkowski
GROSERIA
Mam na składzie towary pierwszorzędnej jakości, przeto upraszam Szan. Rodaków o łaskawe poparcie.

3201 Dickson ul. Pittsburg.

NAJNOWSZY WYNALEZAK wstrzymuje włosy od wypadania, spowoduje rośnięcie włosów na łysiej głowie. Posiadamy tysiące podziękowań. Wyślijmy darmowe ważne informacje o przyroczach łysienia i jak temu zapobiedz. Adres: **Prof. J. M. BRUNDA,** New York & Brooklyn.

Smaczne obiady. Dobre przekąski

Hotel Klavon
MARGARET KLAVON, właśc.
1519 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
Wyborne Wina. Likieri, i Cygara.

HENRYK SIENKIEWICZ

WIRY

POWIEŚĆ.

I.

Groński zajechał przed ganek jastrzębskiego dworu koło północy. W domu spali już wszyscy, prócz starego służącego i młodego „dziedzica”, Władysława Krzyckiego, który czekał na gościa z kolacją — i powitał go bardzo serdecznie, gdyż, pomimo różnicy wieku, łączyła ich dawna zażyłość. Trwała ona od tych czasów, w których Groński, jako student uniwersytetu, otaczał pewną opieką kuzyna przyjaźni młodego jeszcze gimnazjście Krzyckiego. Później widywali się często i bliższe przyjazne stosunki Grońskiego z rodziną Krzyckich nie uległy wcale przerwie.

To też, gdy po pierwszych powitaniach znaleźli się w stołowym pokoju, młody dziedzic Jastrzębia począł znów ścisnąć Grońskiego, po chwili zaś, usadowiwszy go za stołem, strząsnął z oczu resztki snu, który go poprzednio morzył, rozcumchał się zupełnie i jął mówić z niekłamana radością:

— Ogromnie jestem szczęśliwy, że nareszcie mamy pana w Jastrzębiu. A i matka, jak też już pana wygląda. Ja, ilekroć jestem w Warszawie, zawsze zaczynam od pana, ale od ostatniego pańskiego pobytu u nas upłyły już lata całe.

Groński zapytał o zdrowie pani Krzyckiej i młodszego rodzeństwa Władysława, poezem rzekł:

— Bardzo dawno nie byłem na wsi, nie tylko u was, ale nigdzie. Latem wysyłałam mnie co rok do Karlsbadu, a po Karlsbadzie zawsze się człowiek zawieruszy gdzieś na zachodzie. Przytem w Warszawie wrę teraz jak w kościele: eodzień eod nowego, i trudno się od tego wszystkiego oderwać.

Rozpoczęła się rozmowa o sprawach publicznych, która trwała dość długo, poezem dopiero Krzycki zwrócił ją na tory prywatne:

— Czy, oprócz zawiadomienia o śmierci wujka Żarnowskiego, odebrał pan i list matki? Pytam dlatego, że zawiadomienie wysłałem naprzód, a list matka namyśliła się napisać w dzień później.

— Odebrałem i datogiem przyjechał. Powiem ci o twarcie, że na pogrzeb twojego wujaszka nie byłbym się wybrał. Prawda, że rok temu, gdy był w Warszawie na kurażu, jadałmy przez parę miesięcy razem obiady w klubie, ale i na tem koniec, chociaż i tak ludzie dziwili się, że taki mizantrop, który wszystkich unikał, odenie jakoś nie uciekał... A jakże wasze stosunki? — do ostatka były chłodne?

— Raczej żadne, Nikogo nie przyjmowałam i nikogo nie chciałam widywać, nawet swego probozszca. Dysponowałam go kanonik z Ołchowa. Gdy już moeniej zapadł, odwiedziłam go w Rzęśławie, ale przyjął nas po prostu niegrzecznie. Matka nie zważała na to i odwiedzała go w dalszym ciągu, chociaż nieraz bywał dla niej przykry. Co do mnie, to przyznaję, że więcej tam nie był i ojechałam dopiero wówczas, gdy już był bardzo lichy.

— Czy duży majątek zostawił?

— Rzęśławie to ogromny kawał takiej ziemi, że wszędzie można choćby cebulę sadzić. Długów ani grosza. Miał też w swoim czasie i dom w Warszawie, do którego przemieścił całe urządzenie z Rzęśławia, weale nie byłejakie. Myśleliśmy, że już stale zamieszka w mieście, ale on później to wszystko sprzedał, z czego wnoszę, że musiał zostawić i kapitały. Niektórzy — jak to zwykłe ludzi przesadzają — mówią, że krociowe. Bóg raczy wiedzieć! — to jednak pewna, że dużo zostało, bo on dziedziczył i po braciach. Nie wiem, czy pan słyszał, że było ich trzech. Jeden zginął w pojedynku w Dorpacie, jeszcze jako student, drugi umarł na tyfus też młodo — i wuj Adam wziął po nich wszystko.

— A żył podobno lichy?

— Przesiadywał dla zdrowia dużo w Warszawie i zagranicą. Jak tam żył, tego nie wiem, ale za powrotem w Rzęśławie, ogromnie lichy. Myślę jednak, że więcej z dziawaństwa, niż ze skąpstwa, bo skąpy nie był. Swoją drogą, nie uwierzę pan, jak tam wyglądał dwór i jak wszystko odrapane i opuszczone. We wszystkich pokojach przez dach cieknie. I gdyby jacyś niespodziewani goście, lub nieznanzi krewni przyjechali na pogrzeb, to musiałbym chyba zaprosić ich do Jastrzębia, bo tam, nie wiem gdzieby mieszkali.

— Czy wiesz o jakich dalszych krewnych?

— Jest właśnie pani Otecka z siostrą, jest Dolhański, który z pewnością przyjedzie, i my. O innych nie słyszałem, być może jednak, że się znajdują, bo w Polsce wszyscy są krewni. Matka utrzymuje, że my jesteśmy najbliżsi, ale co prawda, to my nie bardzo blizy, gdyż nieboszczyk był tylko od ciotecznych ciotecznych mojej matki.

— A pani Otecka i panna Marynia?

— Niech się pan matki spyta. Wczoraj wykadala mi to z godzinie: ktoś, urodzony z kogoś, kiedyś był za kimś i siostra tego ktosia poszła znów za kogoś, kto był ezmś dla nieboszczyka. Nie mogłem się w tem polapać. Te panie będą tu jutro o pierwszej, a z nimi jakaś Angielka, ich przyjaciółka.

— Wiem; mówiły mi to w Warszawie, nie wiedząc, że trafią na pogrzeb. Ale ta Angielka mówi po polsku bez mała tak, jak każdy z nas.

— O! A to skąd?

— Ojciec jej miał fabrykę, w której zatrudniał wielu robotników polskich. Panna, będąc dzieckiem, miała piastunkę Polkę, a potem był jakiś emigrant, który ją uczył po polsku.

— Ze to jej się chciało?

— Widzisz, między Anglikami znajdziesz wielu oryginałów, a ten pan Anney był oryginalnym pod tym względem, że mógł być obrać sobie za dewize: **causas non fata sequor** — tak jak lord Dudley — albowiem również jak on kochał Polskę, historję polską i Polaków. Robotnicy burzyli mu się czasem i robili przykrości, a on się tem nie zrażał, zakładał im szkoły, sprowadzał księży, opiekował się sierotami i td.

— To jakiś poczciwy człowiek. A panna Anney ładna i młoda?

— W wieku pani Oteckiej — rok młodszą, lub starszą, bardzo się kochają. Jak ty dawno widziałeś panią Otecką i Marynię?

— Lat temu ze szczę. Pani Otecka nie była jeszcze zamężna, a panna Marynia Zbyłtowska to był jeszcze skrzat, może dziesięcioletni, w sukience po kolana. Zapamiętałem ją tylko dlatego, że już wówczas grywała na skrzypcach i uważano ją za cudowne dziecko. Moja matka zbliżyła się do nich zeszłego lata w Krynicy — i zachwycała się nim nadzwyczajnie. Chciała koniecznie, abym tej zimy odnowił z nimi znajomość, ale one wyjechały na zimę z Warszawy. Już wówczas kazala mi je zaprosić w swoim imieniu do Jastrzębia, a teraz, na parę dni przed śmiercią wuj, pisała, żeby przyjechały do nas na dłużej. Onegdaj otrzymałmy depeszę, że przyjadą. Pan podobno z nimi w wielkiej przyjaźni.

— W ogromnej i bardzo szczerej — odrzekł pan Groński.

— Bo ja chciałbym z panem trochę o nich pomówić, ale że to już późno i pan po podróży, więc możeby lepiej jutro.

— W koleji spałem, a że stacyi do was niedaleko. — Mam przytem ten zły zwyczaj, że nigdy nie kładę się przed druga.

Na twadzy Krzyckiego odbiło się trochę zakłopotania. Nalał sobie kieliszek wina, wypił je i rzekł:

— Sprawa jest dość delikatna. Oto, jestem prawie pewien, że matka coś sobie ułożyła. Może już o tem do pana pisała, a jeśli nie, to będzie o tem z panem mówiła, ponieważ jej bardzo chodzi o pańskie zdanie, a w danym razie i o pomoc. Parę razy mi już tak mimochodem wspominała o pańskim wpływie na panią Otecką. I wierzę, bo pan ma na wszystkich wpływ, nie wyłączając i mojej matki. Ale właśnie dlatego, chciałbym pana o jedną rzecz poprosić.

Groński spojrział na młodego szlachcica, a potem na służącego, jakby chciał powiedzieć: „a po co tu ten świądek?” — Krzycki zaś zrozumiał i rzekł:

— On mocno niedoświadczył, więc możemy rozmawiać swobodnie, a sapie dlatego, że ma astmę.

Pozem tak mówił dalej:

— Matka już od dwóch lat chciała by mnie koniecznie ożenić, więc krząta się, rozpisuje listy, wysłała mnie co zima do Warszawy, a jestem pewien, że i zeszłego lata była w Krynicy, nie tyle dla zdrowia, bo Bogu dzięki, pomimo reumatyzmów, trzyma się nieźle — ile dlatego, żeby się między pannami rozjeździć i coś upatrzyć. Ale tak tam ją te nasze niiby kuzynki owarzowały, że wróciła, jak przypuszczam, z gotowym projektem...

— Muszę się uprzedzić — przerwał Groński — że jeśli idzie o pannę Marynię, to gmach budujejcie na lodzie, gdyż naprzód, ona ma szesnaście lat, powtóre z końcem jesieni wybiera się znów do konserwatorium w Brukseli, a po trzeciej eala jej dusza siedzi w skrzypcach i prawdopodobnie na zawsze w nich zostanie.

— A niech sobie siedzi, i niech zostanie. Pan mówi: „budujejcie” — a ja nie tylko nie buduję, ale wolałbym, żeby i matka nie budowała, bo jej później będzie przykro. — Zresztą matozysko kochane jest najpoczciwsze w świecie, i z pewnością chodzi jej przedewszystkiem o to, bym dostał dobrą i zaeną kobietę, ale jednakże wolałbym, żeby moja przyszła nie nadto była podobna do greckiego posągu.

— Więc co?

— Więc idzie, nie o pannę Marynię, tylko o idealną, ale zarazem o ciepłą wdówkę, a tymczasem ja za nie w świecie nie mógłbym się na to zgodzić.

— Odpowiem ci jedną litewską anegdotą, wedle której baba chłopu, który twierdził, że się pana nie boi — odpowiedziała: „Kiba ty jego nie widziałeś!” — Otóż: chyba ty pani Oteckiej nie widziałeś, albo zapomniałeś, jak wygląda.

Lecz Krzycki powtórzył:

— Za nie! choćby wyglądała jak święty obraz.

— To może się kochasz w kim innym?

— Przecie pan przesładował mnie jeszcze zeszłej zimy panną Różą Stabrowską i wyznaje, że mi bardzo przypada do serca. Ale nie pozwoliłem sobie zakochać się w niej, bo wiem, że rodzice by mi jej nie dali. Nie jestem i nie będę dla nich nigdy, dość majątny. Dlatego uciekłem przed końcem karnawału z Warszawy. Nie chciałem zatruć próżnem uczuciem życia, ani sobie, ani jej, gdyby mnie pokochała.

— A w razie testamentu na twoją korzyść? Rzuciłbyś się prosto na dym — jak dawny ulan? Nieprawda!

— Z pewnością, ale ponieważ za to nie liczę i to się weale nie stanie, więc niema o czem mówić.

— Wspomniałeś jednak, że chcesz mnie o coś prosić. Czem tedy mogę ci się przysłużyć?

— Ja chciałem pana prosić, żeby pan nie utwierdzał matki w zamiarach co do pani Oteckiej.

— Jaki ty jesteś dziwny. Przecie, jak matka zobaczy, że się ku niej nie masz, to sama się ich wyrzeknie.

— Tak, ale zostanie jej trochę żalu i do siebie i do mnie. Człowiek zawsze nierad, jak mu się jego zamysł nie udaje, a matozysko i tak wiecznie zatroskane, choć często bez powodów, bo ostatecznie żadna ruina nam nie grozi. Ale ona ma tyle zaufania do pańskiego rozumu, że jeśli jej pan wytłomaczy, że lepiej tej myśli poniechać, to jej poniecha. Trzeba tylko tak to zrobić, żeby jej się zdawało, że sama do tego doszła. A wiem, że pan to potrafi, i leżę na pańską przyjaźń.

— Mój Wiadku — rzekł Groński — ja w tych rzeczach mam mniej praktyki, a zatem i mniej rozumu, niż pierwsza z brzegu wasza sąsiadka. W liście twojej matki jest słowo w słowo takie samo wyrażenie: że leży na moją przyjaźń. Wobec tego, pozostaje mi chyba jedno — to jest w ic się nie wdawać, tembardziej, że — powiadam to zupełnie otwarcie — ja weale nie mam mniej przyjaźni dla pani Oteckiej, niż dla was. Biorąc zaś sprawę z innej strony, to nawet dziwnie wygląda, że tu się mówi o pani Oteckiej bez pani Oteckiej... Twojej matce wolno wierzyć, że każda kobieta, byleś do niej rękę wyścięgnął, chwyci ją bez wahania — ale tobie nie... Bo ty się tak zarzekasz, jak wszystko tylko od ciebie zależało, a ja cię upewniam, że bynajmniej tak nie jest i że pani Otecka, jeśli się zdecydować pójdzie kiedykolwiek za mąż, będzie bardzo trudna w wyborze.

— Pan na zupełną słusność — odrzekł Krzycki — ale ja przecie nie jestem ani tak głupi, ani tak próżny, żeby miał myśleć, iż rzecz zależełaby tylko odemnie, a jeśli mi wyraził w sposób niedoświadczony, to tylko dlatego, że myślałem o matce i o sobie, a weale nie o pani Oteckiej. Chodzi mi tylko o to, by matka nie naklaniała mnie do starania się o nią, a zresztą przypuszczam zupełnie, że dostalibyśmy odkosza.

Na to Groński ogarnął oczyma urodziwą postać chłopaka i odrzekł z pewną życzliwą żrzednością:

— To dobrze, choć nie wiem, czy mówisz szczerze, bo tacy jak ty, mają, lichy wie dla czego, dużo szczęścia do kobiet — i wiedzą o tem doskonale. Ale co masz prze-

ciw pani Oteckiej? Przecie jej prawie nie znasz. A ja ci powiem, że obie te panie, to jest tak wysoki gatunek, jak rzadko można znaleźć.

— Wierzę, wierzę, ale naprzód pani Otecka jest wszystkiego trzy lata młodszą odemnie, to znaczy, że ma dwadzieścia etery, a powtóre, jest wdowa.

— Tedy, masz uprzedzenie do wdów?

— Przyznaję — mam! Niechże małżeństwo da mi wszystko, co może dać, a małżeństwo z wdową mi tego nie da. Wdowa!... Pomyślę, że każde słowo, które dziewczyna z rumieńcem i z pod serca wyszepce, wdowa już kiedyś, komuś mówiła — że to, co w dziewczynie jest jakby ofiarą dla miłości — we wdowie jest tylko repetycją!... nie! Dziękuję za kwiat, który już ktoś przedtem oskubywał. Szczęścia nie dziedziczy się w spadku, ani z drugiej ręki. Niechże, nie tylko małżeństwo, ale i miłość da mi wszystko co dać może — a nie — to wolę zostać starym kawalerem.

— Mój kochany — odrzekł Groński — między sercem, a naprzykład, workiem z pieniędzmi, jest jednak gruba różnica. Pieniądze, gdy raz je wydasz, to ich niema, a serce, to żywy organizm, który się odradza i wytwarza nowe sily.

— Być może — w każdym jednak razie zostaje pamięć o tem, co było... Zresztą, ja nie wyglaszam żadnych ogólnych teoryi, tylko moje widzi mi się osobiste. Po prostu nie mógłbym się zakochać w wdowie, a ja chcę się choć trochę kochać w swojej żonie. Inaczej, co ja będę miał w życiu? Gospodarstwo — dobrze! Jestem rolnik i zgadam się orać i siać do śmierci. Ale kto myśli, że to może dać szczęście i spokój, ten po prostu nie ma pojęcia, co to za kupa trosk, goryczy, zgrzyot, zawodów, ujadania się i starę ze złą wolą ludzi i natury. Są — prawda — chwile jaśniejsze, ale daleko eściej trzeba się bronić wprost obrzydzeniu. Otóż ja chcę przynajmniej tego, żebym wracał echętnie z pola i ze stodół do domu, żeby mnie tam czekało jakieś pyszczałko, które chciałbym całować, i jakieś oczy, w którychbym chciał patrzeć. Chcę też mieć kogoś, komubym mógł oddać to, co we mnie jest najlepszego. I mówię o tem, nie jak jakiś romantyk, ale jak człowiek trzeźwy, który potrafi prowadzić rejestr rozehodów i przyehodów, nie tylko w gospodarstwie, ale i w życiu.

— Tak — rzekł — podoba mi się ten dom, jako uciechka od trosk, i to w nim „pyszczałko”, jako atrakcyja.

Krzycki ukazał w uśmiechu swoje zdrowe, świecące zęby i odpowiedział wesolo:

— Ach, jak mnie się podoba! — aż dusza piszczy!

I poczęli się obaj śmiać.

— Ale — rzekł Groński — trzeba być dość szczęśliwym, żeby to znaleźć, i dość odważnym, żeby to zdobyć.

Krzykiem zaś przyszedł nagle na pamięć pewien bal w Warszawie, panna Róża Stabrowska, jej smutne oczy i jej białe, nawpół dziecinne jeszcze ramiona, wychylające się z tiulów jak z piany wodnej, więc destchnął z eicha:

— Czasem potrzeba i na to odwagi — rzekł — by samego siebie okiełznać.

W pokoju slychać było przez chwilę tylko miarowe tyk-tak szafowego zegara i sapanie asmatycznego sługi, który drzemał oparty o kredens.

Godzina była późna, więc Groński wstał i, otrząsnąwszy się z chwilowego zamyślenia, rzekł jakby sam do siebie:

— A te panie jutro przyjeżdżają... Pozeem dodał jakby z pewnym smutkiem:

— Oh! w twoim wieku wolno się jeszcze nie kiełznać.

II.

Te panie przyjechały istotnie do Jastrzębia następnego dnia koło południa, a zaraz po nich i Dolhański, który jednak nie widział się z nimi w drodze, albowiem jechał w innym wagonie, na stacyi zaś zajął się całkiem odbiorem rzeczy i przybył w osobnym powozie. Goście nie zastali Krzyckiego w domu. Ponieważ spadł na niego cały ciężar pogrzebu i wszystkich połączonych z nim kłopotów, przeto o wczesnej godzinie wyjechał do Rzęśławia. Eksportacya zwłok wyznaczona była na godzinę trzecią. Matka Władysława przyjechała do rzęślewskiego kościoła z panią Otecką, z panną Marynią Zbyłtowską i z ich przyjaciółką, panną Anney. W drugim powozie przybyli Groński i Dolhański, a nakoniec trzeci dostawił młodsze rodzeństwo Krzyckiego, jedenaścieletnią Anusię i młodszego od niej o rok Stasia, wraz z boną Francuską i gubernierem Laskowiczem. Pani Krzycka przypomniała syna krewniaczkom i przedstawiła go pannie Anney, ale on zaledwie miał czas ukłonić się i obrzucić je wzrokiem, poezem zaraz odwołano go w jakiejś sprawie, dotyczącej ostatnich rozporządzeń pogrzebowych. Wyśladzszy z powozu, panie z trudnością docięgnęły się do kościoła, chociaż torowano im drogę, albowiem i w kościele i na okólniku, w obrębie ogrodzenia, panował tłok niezwykły. Większa własność przybyła wprawdzie w nader szupkiej liczbie, gdyż nieboszczyk Żarnowski z nikim nie żył, a przytem, prócz Jastrzębia, Gręki i Wiatrakowa, nie było już dworów w okolicy, natomiast chłopie rzęślewscy stawili się jak jeden człowiek, z babami i dziećmi. Powód do tego był taki, że niewiadomo skąd i dlaczego rozeszła się między nimi wieść, że nieboszczyk im zapisał cały majątek. Dość liczne ich gromady stały również na zewnątrz parkanu, a głośnie ich rozmowy i zaniepokojone twarze świadczyły o wrażeniu, jakie uczyniła na nich wieść o zapisie.

Po odspiewaniu wigilii i dość długim nabożeństwem, ukazały się we drzwiach poprzedzane krzyżem białe komże księży, za którymi wyniesiono trumnę. Karawan stał gotowy, ale chłopie wzięli ją, na wiarę zapisu, na ramiona by ponieść na odległy o wiorstę cmentarz, na którym znaj dowaly się groby Żarnowskich. Groński podał ramię pani Krzyckiej, Dolhański pani Oteckiej, Władysławowi, który teraz dopiero mógł się do nich przyłączyć, przypadała jasnowłosa panna Anney. Po chwili orszak pogrzebowy ruszył wolna w stronę cmentarza.

Z pod eienia lip kościelnych wysunął się wkrótce na zalaną słońcem polną drogę i rozciągnął się na niej długim pasmem. Na czele szli księża; za nimi kołysala się wysoko na chłopskich ramionach trumna, tuż postępowali krewni i goście, a dalej gromada szarych sukman chłopskich i jaskrawe plamy żółtych i czerwonych chustek kobiecych, odrzynające się krzykliwie od zielonej wiosennej rumi młodych zbóż. Chorągwie kościelne z trupieni głowami i z obrazami świętych, chwilały płynęły ciężko w złotem powietrzu, chwilały wzdymając się z potem, gdy zrywał się wiatr. W ten sposób, migocąc w słońcu, gromady ludzkie ciągnęły ku topolom, oceniającym cmentarz.

(Ciąg ełszy nastąpi.)

TURKEY RED CIGARETTES

Zrobione są z najczystszej tytoniu tureckiego i mają wyborny zapach, znajdujący tylko w papiero rosach bardzo dobrej jakości.

Kup Paczkę Dzisiaj
Spróbuj jedną paczkę, a nie będziesz nigdy palił innego gatunku. Ani Prezydent Stanów Zjed. nie pali lepszych papierosów, jak Turkey Red Cigarettes. **Do nabycia wszędzie.**
S. Aargyros, Korporacya w posiadaniu:
The American Tobacco Co.

10 FOR 10¢

- Choroby Mężczyzn! -

Specjalista chorób męskich w mieście Pittsburgu, który może mówić po polsku.

Nie czekaj aż cały system opłany zostanie chorobą, — aż cały system nerwowy zostanie wznichnięty, a ty sam staniesz się niezdolny do pracy i obcowania z ludźmi. Niepewne, połowiczne leczenie tylko szkodzi zdrowiu. Najgorzej przypadki, jakie leczylimy, są te, które niedobrze leczono, zanim się udano do mnie. Ja leczę przez zapobieganie chorobom i jestem przeciwny krajaniu bolesnemu leczeniu. Każdy chory powinien być leczony jak na ostróżniej i na stałe. Ja nie daję fałszywych i szumnych obietnic; ani nie obiecuję wyleczyć kogoś w paru dniach, aby ściągnąć jak najwięcej pacyentów. Lecz ja gwarantuję zupełnie bezpieczne i stałe wyleczenie w najkrótszym możliwie czasie, bez pozostawienia w systemie żadnych złych skutków. Mój system jest tani i pewny. — Ja leczę:

Sekretne choroby w 3 do 5 dniach.	Stracone sily męskie, leczę w 14 dniach.	Reumatyzm najrozmaitszy, szybko.
Zakażenie krwi w 30 dniach, bez użycia merkurjusza lub potażu.	Oslabienie narządów ciała i męskości przywracam do normalnego stanu w krótkim czasie.	Variocoele leczę w 15 dniach.
Strykturę bez bólu i bez noża.	Hydrocele w 24 godzin bez operacyi.	Wzrudy i wrzuty skórne leczę prędko i skutecznie.
	Choroby Nerek, pęcherza itp. leczę bardzo prędko.	Eczeza itp. dolegliwości leczę w bardzo krótkim czasie.

Godziny ofisowe: Od 9 tej rano do 9-tej wieczorem w dniu powszednie. W niedzielę od 9-tej rano do 4-tej po poł. Mieszkam w Pittsburgu od 15 lat w tem samym miejscu. Mówię po polsku, rusku, słowacku i niemiecku.

Dr. Lorenz,

6 24 Penn Avenue Pittsburg, Pa.

DRUKARNIA "WIELKOPOLANINA"

56==22nd Street

PITTSBURG PA

Wykonuje wszelkie prace w zakresie drukarstwa wielodzige w Polskim, Angielskim, Niemieckim, Słowackim, Litewskim, Włoskim i innych językach	Konstytucye, Książki kwitowe, Nagłówki na listy, Bilety wizytowe, Programy, Powinszowania, Zaproszenia ślubne, Dyplomy, Plakaty, Cyrkularze itd.
SZYBKO, GUSTOWNIE a TANIO!	Zamówienia przyjmujemy także przez telefon:
Druki kolorami są naszą SPECYALNOŚCIĄ.	BELL: 2263 GRANT. P. & A.: 2204 MAIN.

dy Szanowne Towarzystwa zamierzają dać coś do druku, upraszamy o laskawe zgłoszenie się do nas. Drukarnia nasza zaopatrzona jest w najnowszą wybór czonek, ozdób i obwódek, dlatego jesteśmy w stanie zado wolić najwybredniejsze wymagania.

Pamiętajcie o

Polskich Sierotkach

W EMSWORTH, PA.

Stowarzyszenie kasy pośmiertnej pod opieką Matki Bożej Przeziwnej w Wilmington, Del.

ZARZĄD: Wiel. ks. J. S. Galica, radca duchowny Józef Biniewski, Cenzor Maciej Biniewski, Vice Cenzor Michał Robaczewski, Prezes Andrzej Cisło, Vice Prezes Jan Jakubowski, Kasyer Stan. S. Yaski, Sekr. Generalny Jan Proskia, Vice Sekretarz. Kontrolerzy: Kazimierz Przybylski, Andrzej Karczewski Jan Falicki Jan Markowski Jan Kisielewski Michał Grygo

Kolektorzy uprawnieni do kolektowania i zapłaty na mniejsze sumy ubezpieczenia: Jan Falicki, na wschodniej stronie miasta. Stanisław S. Yaski, na zachodniej stronie miasta.

Posiedzenia Zarządu Centralnego odbywają się w pierwszym Piątku każdego miesiąca w klasie szkoły parafialnej o godzinie 8ej wieczorem. Biuro Centralnego Zarządu mieści się pod No. 506 S. Harrison ulica. Wszelkie korespondencje dotyczące Stowarzyszenia Kasy Pośmiertnej pod opieką M. B. P. adresować należy: STAN. S. YASKI, 506 S. Harrison str. Wilmington, Del.

ZAROZUMIAŁOŚĆ.

[Przez Kazimierza Brodzińskiego.] Zarozumiały jest ten samem pod względem umysłowym, co zapamiętały pod względem moralnym: oba działają na oślep. Ale zapamiętały ochłonie i upamiętać się może, zarozumiały wiecznie duszony jest dymem miłości własnej, i zdaje mu się, że to jest obłok, z którego, jak Jowisz, gromy i wyroki wyrzucac może. Nieznosna to wada w społeczeństwie, a najszkodliwsza temu, kto nią jest zarażony. Smutno jest razem i pocieszenie słyszeć w gronie ludzi mających doświadczenie i zasługi, zarozumiała stanowiącego o wszystkim; tem więcej zuchwałego, im mniej jest domyślać się milczącego politowania. Wyrokuje o pracach i charakterze ludzkim tem śmieje, że sam nie jeszcze nie pracował i charakteru swojego na żadne stanowcze doświadczenie nie miał sposobności wystawić. Gdy niedługi wiek i zasługi minione dostateczne było do poszanowania, a przynajmniej jednały względność młodych, teraz same przez się wystarczą do lekceważenia u zarozumiałych. Jeżeli mu się uda wadę lub omyłkę jakową w kim postrzedz, a tylko na to polują, wtenczas

sądzą, iż we wszystkim nad niego wyższymi; i dla skazy, choćby widzianej, ze wszystkim go potępia. Najjaśniejsze dowody osłigną się o nich jak o glazy, bo są tylko zajęci, nigdy w cudzy charakter, sposób myślenia i w położenie nie wchodzili, i na nikogo nie zważając, obrażonymi się sądzą, gdy kto mało ich pretensje uważa.

Różne są przyczyny i stopnie zarozumiałości. Człowiek oddany wyłącznie jednej jakowej nauce, łatwo ulegnie tej wadzie: bo w samej rzeczy, daleko postąpić w niej może, i naturalnie widzi w niej bardzo wielu niższymi od siebie, chociaż nie ogląda się na ich zalety, których dostrzegać i cenić nie umie. Ta zarozumiałość najjaśniejsza jest do wybaczenia: bo kto swojego zawodu najwyżej nie ceni, ten w nim nie postąpi daleko. Dość atoli wypada, iż to dobre rozumienie mieć można o swojej nauce, lecz nie sobie samym. Jednakże zwykłe zarozumiałość i pedantyzm czepią się tych, którzy oddają się przedmiotom szczegółowym i mało ważnym dla ludzkości: nie tak nie uczy być skromnym, jak głębokie badanie nauk wszelkiego rodzaju: bo im kto dalej w nich dojdzie, tem pewniej trafi na granicę, gdzie rozum ludzki koniecznie zatrzymać i ukorzyć się musi. Salomon i Sokrates, dwaj najwięksi mędrcy starożytności, jawnie to wyznanie uczynili, a Chrystus Pan uważa skromność za obowiązek i szczęście chrześcianina. Z nią można daleko w naukach postąpić; ale zarozumiałość jakby złodowacią, zawsze na jednym miejscu zostaje.

Zarozumiałość pospolita jest także w ludziach w odosobnieniu żyjących, którzy powziawszy lub utworzywszy sobie zdanie jakowe, nie mieli sposobności porównać go z innymi, a przeto z swoim tylko rozumieniem obcując, tak nawyki do niego, iż w niem żadnej mylności nie widzą, i wszelkim mniemaniem przeciwnym pogardzają. Bliższe obeznanie się w towarzystwie, wyleczy ich z tej wady, która zresztą każdy rozsądny wybaczy.

Dalej ulegają tej wadzie ludzie, którym szczęśliwa skąd inąd fortuna, nigdy nie dozwoliła szczerzej prawdy usłyszeć w którym owszem zarozumiałość ciągle pochlebstwo rozwija. Lepiej jest dla człowieka być w zaletach swoich niepoznanym, aniżeli nad zasługi chwalonym: bo w pierwszym razie ma bodziec do dalszego jeszcze postępu, a w drugim tylko tamę, którą już za cel osiągnięty uważa.

Najwięcej i najnaturalniej skłonny jest człowiek do niej w młodości: bo wszystkie pojęcia są mu nowe, a zatem, silnie na niego działając, zdają mu się być jedynę, nieomylnę, za któremi przeto z wszelką żywością obstaje. Na te jedynem lekarstwem jest czas i roztropne a wczesne prostowanie przez doświadczonej; bo ta wada łatwo się zakorzenia a nie przykrzejszego, jak gdy od niej własne zawstydzające szkody i odzwyczajac na będą. Ale u młodych niezapamiętałych bywa to raczej żywe uczucie przyrodzoną otwartością, niż zarozumieniem, która przy względnych osobach łatwo na korzyść wyjść może. Przeciwnie najniebezpieczniejszym i politowania godnym jest młody zarozumiały pedant, który wychodząc z pięknej sfery swojego wieku, z innymi i poważnym tonem wszystkowiedza i wszystkoma udaje. On właściwie mniej jest zarozumiały, niżeli chce tę nieszcześliwą rolę udawać. On dobrze rachuje się z sobą, aby się w oczach ludzi nie okazał mniejszym, niż jest przed sobą samym; dlatego najwięcej z góry daje wyroki. Pierwszego naprawić potrzeba; dla drugiego niema sposobu, również z góry go karcieć nie wypada.

świerzbące choroby skórne, w dodatku do zewnętrznego lekarstwa Severy Maści na Świerzb i wewnętrzne Severy Czystała Krwi, wymagają częstych kąpiei z czystym mydłem antyseptycznym. Mydła zwyczajne nie nadają się do tego. Severy Mydło cznie Skórne posiada wszystkie wymagane właściwości, by uczynić skórę zdrową i utrzymać ją taką. Goi ono wyrzuty skórne, upiększa cerę i utrzymuje skórę czystą

i wolną od chorób. Uznane za najlepsze do kąpienia niemowląt, do mycia głowy i do wszelkich potrzeb toaletowych. U aptekarzy. 25 centów. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

Najlepsze ze wszystkiego Wszystko najlepsze MĘSKIE OBUWIE po cenie sprzedaży \$3.50, 4.00 i 5.00 Dobrej "Brand" Wódki Kwarta \$1.00, Pół pajnta 25c Pyszne Wina "Brandy" JAŁOWCÓWKA po cenach bardzo zniżonych. DZIEŚCIĘ DNI na próbę darmo. Eichenlaub & Halli 4311 Butler Street Pittsburg, Pa.

MALOWANIE artystyczno-dekoracyjne ze ziołenim odtwarzaniem w sposób starożytny wykonuje ładnie i tanio WOJCIECH ŚWIĄTEK 121-44ta ulica Pittsburg, Pa.

Marcin Dembinski KRAWIEC MĘSKI 314 Breton Ave. 6 Warda na górach

SLABY WZROK U SZKOLNYCH DZIECI obłożono na 40 do 50 procent. Wm. M. Stieren Optical Co. 623 Liberty ulica Pittsburg, Pa.

Kupecy ogłaszacie się Harvey's 21-sza ul. narożnik Penn Ave. Jedyne miejsce do zakupu Dobrej "Brand" Wódki Kwarta \$1.00, Pół pajnta 25c Pyszne Wina "Brandy" JAŁOWCÓWKA po cenach bardzo zniżonych. DZIEŚCIĘ DNI na próbę darmo. PERFECT WATCH CO. DEPT. 45 DOBBS-FERRY, N. Y.

SLYNNY NA CAŁY ŚWIAT i znany jako specjalista w chorobach prywatnych i chorobach. GŁÓWNY LEKARZ DR. REGAN EUROPA MEDICAL INSTITUTE posiadający najlepsze dyplomy i mający przeszło szesnaście lat aktywności w leczeniu rozmaitych cierpień ludzkich. Dr. Regan Europa Medikal Institute 720 PENN ANENUE PITTSBURG, PA.

Ważne dla wszystkich Polaków - chcących zakupić ziemię w Galicyi GALICYJSKI BANK ZIEMSKI W ŁAŃCUCIE, W GALICYI przyjmuje wkładki oszczędności 5 procent. Galicyjski Bank Ziemi w Łańcucie - Galicia, Austria.

Bez kłopotu napełniasz flaszki piwem PRZYRZĄDEM McKenna Domowym Kranem Do Piwa McKenna Bros. Brass Co., Dept. G. Pittsburg, Pa.

Czci Henryka Sienkiewicza poświęca autor. PYTASZ, MÓJ SYNU. Pytasz, mój synu, czy Orzeł Biały. Wolności jeszcze ujrzy zaranie, Czy się podźwignie kiedy kraj cały, Czy jeszcze kiedy Polska powstanie? Zanim odpowiesz dam ci, mój synu, Wyrzecz zę z oka, niechaj nie świeci; Nie lez Ojczyźnie trzeba, lecz czynu: Lży gaszą zapal, co się w czyn nieci; Tego zapalu do wspólnej pracy, Zgody, jednoci, synu potrzeba; Póki się w Polsce kłóca Polacy, Chca jej zbawienia jak grzesznik nieba. Mówisz, że w kraju nie brak zapalu, że Polak w świecie z gorączki słyne? — Słomiany zapal! Gorączka szalu! Jak błyskawica błyska i ginie! Nie taki zapal topi okowy, Nie starca na to ogników błyski, Zapalać trzeba serca nie głowy, Chłodnym rozumem obliczac zyski, A w tonie nosić miłości żary, Czynem kraj kochać, wzbogacać ziemię, Słodczy i gorczy z jednej pieczy, Bo jednak Matka i jedno plemię A tu brat bratu niby waz syka, Miasto w milczeniu lizać jej blizny Jadem zatruty język wytyka, By mu okazać miłość Ojczyzny, Nie ten ją kocha, kto jadem pryska,

Gdy miłość swoją ku Ojczyźnie słaui; Nie taka miłość wolnością błyska, Nie taka miłość Polskę nam zbawił Inaczej potrzeba — miłości Bożej, Co uczy kochać w plemieniu brata, Co się rozlewa w bezmiar jak — morze, Co ponad własne dobro wylata, Co cierpi endze myśli i zdania Przeciw widzeniu własnego ducha, Co ogólnemu dobru się kłania, Mniej wypowiada, a więcej słucha, Co się przed światem z chwałą ukrywa, Choć rosą trudu blizszy dokoła Co zawsze cicha, jasna cierpliwa Jak słonko — w chmurze, jak twarz anioła; Dopóki takiej miłości znamię Nie ochrzei synów w polskim narodzie — Żadna potęga wroga nie zlamie; Nie dziś nam jeszcze snić o swobodzie: Dzisiaj, mój synu, gdy chora Macierz Zlamany sztandar unosi z bieda, Jedne jej kłada na wargi pacierz, A drudzy modnej niewiary Credo; I wzięnie o to szum w Polsce zwada; Którego lepsza recepta brata, Kto radzi trafniej, kto mądrzej gada — Klerykał, szlachcic czy demokrata. Słyszysz, jak szumia? — wszędzie wtór kłótni; Nad chorą Matką sporzą — bez bólu, Podobni wrzeniem do marnych trutni, Co, nie nie robiąc, wciąż brzezza w ulu.

Nie słowa szumem, nie gromką wrzawą Leczy się niemoc zgnękanęj Matki, Leez ciszą w domu, leez ofiar strawa, Chociażby dzieli przyszło ostatki; A w Polsce? — w Polsce, synu kochany, Okrom, że smok ją trójgłowy neką, Obey plug rycje ojczyste lany, Po plon się obca wydłuża ręka I garścią pełną z niw złotych zbiera Dań, cohy Matce nieść należało, Bo dziatwa lasza, dla innych szczera, Dość ma dla świata, tylko zamało Dla matki własnej; tak dla swej Matki, Biednej, wychudłej nad szkielet w ciełe Brat, brata lokiem tręca o datki, Leez sam nie nie da — albo niewiele, Chyba słów pięknych wieniec bogaty Pod cieniem stóp jej rzuci w ofierze, Albo jej złoży po balu kwiaty Z tem, co ubierał, bawiac się szczerze. Dla strzeplka chwały u obcych ludzi Polak się nieraz poci bez granic; Później zasypia, weseśnie się budzi I samo życie oddaby za nie, Leez dla Macierzy w ciemnej doli Umie snić tylko, albo się bawić; Póki ból Matki dziatwę nie boli, Dopóty dziatwę Polski nie zbawić, Lud każdy, synu, jak świat szeroki, Spuścizny Ojców w sercu swem strzeż;

Swej ziemi wkrzesza siwe proroki, Na groby wieńce znosząc im świeże; I czyny przodków, tryunyfy, bóle Podaje młodym w żywej powieści; I wodzów ducha wspomina czule I ducha tego u serca pieści; A w naszej ziemi? — ach, w ziemi naszej Inaczej synu — całkiem inaczej, Twarz byś odwrócił od dziatwy laszej: Tak sobie Polskę dawną tłumaczy, Cześć królów męnych w pieśniach sławioną, Co się korzyli kiedyś przed Bogiem Jak wróg — przed świętą Polski koroną (Które sam księżyc kłaniał się regiem) I płaszcz dziedziczny ojcowskiej wiary Dziś Polak, synu, dla modnej pieśni Zwleka ze siebie, jak lachman stary, Co się w kącie rzuca, by zmarniał w pieśni. Kto nie szanuje Ojców spuścizny, Temu nie płakać na los tułaczy, Ten nie wart patrzeć na twarz Ojczyzny, Ten i uśmiechu jej nie obaczy. Niechaj wróg Matce dziatwę zdradziecko Zabierze z domu i w świat rozgoni, Wnet się poznają matka i dziecko, Gdy z drogi wróci podobne do niej, Leez się nie pozna z Macierzą młodziem Oddana sercu obemu bogu, Jeśli twarz obcą i obcą odzież Okażą sobie nawzajem w progu.

Jak uprzędzony do dzieła krytyk Nie wytknie zalet w cierpkiej ocenie, Znajdując zawsze dla mistrza przytyk, A w całym dziele błędy i cienie, Tak Polak, synu, w dziejach ojczystych, Nie szuka działy, co lepsze było, Ni twarzy zacnych, ni dusz ognistych, Ni tego serca, co w pierśi bilo Gdy rycecz polski puklerzem sławy Oslaniał kraj swój, strzegąc pokoju, Lub gdy, wracając z krwawej wyprawy, Łatał proporce strzaskane w boju Minionych wieków wielkość i blaski Jak tęcza gasną w Lacha pamięci, Jak teatryków sztuczne obrazki, Kiedy w latarni światło się skręci. Goniać pomrokie stuletniej doby, Tylko co mrocznie czyta w przeszłości, W pościgu zdzieraćw pładruje groby, Spróchniałe działo narusza kości, Niepomny szaleem, że każde życie, Jak medal króla stemplem znaczne, Nie jedno tylko nosi odbicie, że można czytać i z drugiej strony, Niechajby oni, co przodków ślady, Dziś kłatwa kryje, wiek temu żyli, Pewnieby sami, nie ich pradziady, Ojczyznę starą w kłótni zabili. Kto zgubił Polskę — pytają młodzi, I nad tem polak czas wiecej trawi,

Mniejsza kto zgubił, nie o to chodzi, Dziś pytać raczej, kto Polskę zbawił, Gdy okręt w drodze, przekluty skałą, Zlamaną śrubą w spodzie zawarzy, Nie czas rozprawiać, jak się to stało, Ale ratować, ile sił starczy! Tylko szalenie, gdy okręt tonie, Mściwie zawisa na gardle brata, Albo ogląda beznamiętne dłonie, Gdy pod nogami grozi ratrata. Nie błędniej synu; nie mówię przecie, że Polska wolną kiedyś nie będzie; Wyroki nieba rządzą na świecie, Nie życia ludom sam Bóg tam przedzie I snuje, łaskaw, jak długo naród żyje choć jednym ducha przedmiotem, Jak długo żyć chce i w życia zaród Sam nie ugodzi śmiertelnym grotem, Polak — choć szlakiem zraty bieży Choć się obejrzy nie predko jeszcze — Ma jedną enotę; że w przyszłość wierzy, że bez nie mroży w wichry złowieszczę — I przetrwa wiarą próbę mozolną, Ucisł tej doby i jutra burzę I ujrzy jeszcze Ojczyznę wolną, Tak, ujrzy, synu, ja — ojciec, wróże. Wszak Polska nasza, to zamek stary: Choć mur się prószy, choć szturmem wzięty, Da się odnowić ceną ofiary, Póki zrab sterczy i fundamenty, I, licząc lata, zostawi w tyle Poświsty wichrów i jasne gromy; I resztę przetrwa, jak przetrwał

tyłe I własnych murów pieśni wylomy; I — strojny w baszty — z ruin swej chwały Znow zamek Polski nad świat wybiży I ponad zamkiem znów Orzeł Biały O błękit nieba skrzydłem uderzy. Wypogódź czoło: duch ojca wieszczy Widzi zwrot synów i pochód świętyny; Nie skona w rosie śmiertelnych dreszczy Ten lud dziś chory, ale szlachetny. Jak stary pieniąż z targu warty Ma cenę w sobie, gdy szczerzozłoty — Tak i nasz naród, ten dukat stary — Blyszące wartością wewnętrzną enoty, Nie zginie marnie: Bóg go przetopi; Zdejmie śnież grzechu, gdy w ognie włoży; Zleją się w jedno szlachta, książka chłopci, Jak ozastki kruszcu w mienicy Bożej; I wszystkie dionie w jedną dłoń wielką Splotą się jeszcze i w jedno ramię, I kłęknie naród przed rodzicielką, I własną dlonią okowy zlamie, I nowa Polska dźwignie się wtedy, Tylko nie chłopska, synu, ni pańska, Ale się dźwignie. Co? pytasz — kiedy? — Gdy luną strzeli jedno słońcańska. Ks. Mieczysław Barabas, (Mieszka Hrubiesz) Baltimore Md., 10 maja, 1910.

Pierwszy Bal i Ćwiczenia Gimnastyczne

SOKOŁÓW, SOKOLIC I DZIATWY

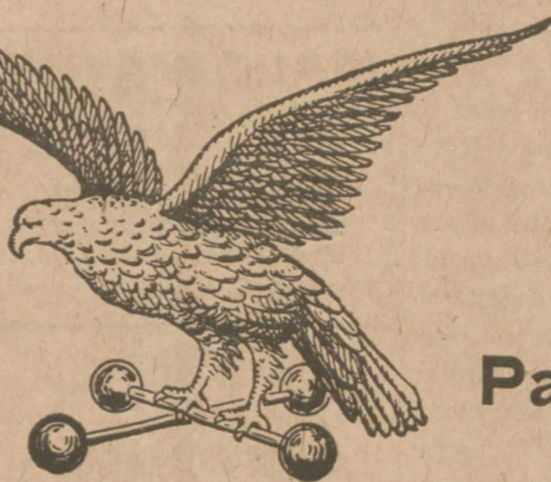
URZĄDZA

Tow. Sokoła Polskiego

KSIĘCIA JÓZEFA PONIATOWSKIEGO

3^{go}

Października

3^{go}

Października

PO RAZ PIERWSZY

W Nowej Polskiej Hali

(KLEIN'S HALL) 2813-19 PENN AVE.

Upraszamy o iiczne przybycie.

Początek o godzinie 7-ej wieczorem.

Wstęp od pary 50c

Panie pojedynczo 25c

Wartościowy podarunek

Otrzyma każdy z gości, tak Panie jak Panowie, na pamiątkę otwarcia po raz pierwszy hali.

2500 pięknych podarunków

przygotowano, - które spodziewają się właściciele hali jakoteż Sokoli, że wszystkie będą rozdane.

Metropolitan National Bank, nar. 41ej i Butler ul. Pittsburg, Pa., kapitał inadwyzka \$745,000 Dyrektorzy Metropolitan Banku: C. P. Tiers, Dr. M. C. Cameron, Vice prez James Scott, W. J. Zahniser, Prezydent, T. R. Evans, Geo. V. Milliken, Robers Ostermayer, Geo. Seebich, Dr. Leon Sadowski, D. J. Cullinan, J. G. Lauer, Jr., Geo. H. Weaver, Thomas Ward, Dr. J. J. Schill.

Jest to pewne miejsce do składania oszczędności.

Dopisujemy procent do wszystkich oszczędności dwa razy do roku, a takim sposobem ten procent przy nosi ci znowu procent. Czy twoje pieniądze przynoszą ci jakiś procent? Przyniosą ci procent, jeżeli je u nas złożysz do przechowania. Płecimy 4 procent.

Iron & Glass Savings Bank 1115 Carson ulica Pittsburg, Pa. S. S.

MUZYKA.

Odtąd mogę przyjąć Dyregentu re kilku chórów w Pittsburgu i okolicy. — Daje lekcy muzyki i śpiewu. Również mogę wywieźć chóry lub Kółka amatorskie sztuk teatralnych. — Leonrad Kramp, obecnie 56—22nd str. póź niej 3007 Brereton ave. Pittsburg Pa.

Czyś miał kiedykolwiek dobre ubranie? Jeżeli nie to idź do krawca Stanisława Jakubowskiego, jedynego krawca wśródmiesciu. — Ubrania wykonane na obstatunek gwarantowane materye tutejsze zagraniczne, modne i trwałe. — Pamiętaj adres: Greater Pittsburg Merchant Tailor, S. Jakubowski, 310 3cia ave.— Telefon Bell 4590 Court.

— Bracia Zmudy jedyny polski skład ubrań, palotów, garderoby angielskiej i obuwia. Pracownia krawiecka pierwszorzędna. 2736 Penn ave. Pittsburg, Pa.

W Etna Parku loty od \$75 do \$350 na miesięczne splaty po \$2.50 do \$5.00 miesięcznie. Nie płacisz podatków ni procentów, najpewniejsze lokowanie pieniędzy. Na ziemi jeszcze nikt nie stracił, lecz dużo ludzi się zzbogaciło. — Zgłosić się do Dr. L. Sadowskiego lub na miejscu Sadowski ave i Etna Boulevard.

Dobre stanowisko

Może zdobyć sobie ambitny miódzieniec lub panienka przy kolejowym lub „bezdrotowym telegrafie”. Odkąd prawo 8 godzinnej pracy weszło w życie i odkiedy telegrafia bezdrotowa rozpowszechnia się, daje się uczuwać brak najmniej 10.000 telegrafistów. — Pozywyte te płatne są od 70 do 90 dolarów miesięcznie. Uczymy pod nadzorem urzędników telegraficznych, a wszyscy, którzy ukończą kurs mają zapewnione pozywyte. Pisz zaraz po szczegóły i informacye do najbliższego zakładu. National Telegraph Institut, Cincinnati, Ohio; Philadelphia, Pa.; Memphis, Tenn.; Columbia, S. C.; Davenport, Ia.; Portland, Ore.

— Wazelkie sprawy notaryalne czy to amerykańskie lub polskie kontrakty, pełnomocnictwa, hipoteki, sprawy wojskowe i sądowe najlepiej wykonywa i załatwia F. C. MIKLINSKI, notaryusz publiczny w Banku Kleina, 1340 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Farmy

w Zachodnim Michiganie.

Przeszło 70,000 akrów dobrej ziemi nadającej się pod uprawę wszelkich zbóż i jarzyn oraz na sady owocowe, największy kompleks ziemi na którym dawniej był las drzewa twardego, równiny i nieco pagórkowate, nie górzyste. Miejsce wosé ta nadaje się na dobre farmy, blisko kolei i dobrych dróg. Akier ziem kosztuje \$16.00 i dajemy na splaty kwartalnie, półrocznie lub rocznie, z doliczeniem 6 procent.

Biuro Informacyjne.

Rr. Rev. H. J. RICHTER, D. D. Pres. Very Rev. THOMAS RAFFERTY, Dean i Vice-Pr. Bay City, Michigan. Mr. PATRICK NAUD II Vice-Pres. Marquette, Mich. Mr. WARREN CARTER, Treass. Ludington, Mich. Rev. THOMAS J. REID, Gen. Sec'y. 1030 Grandville Ave. Grand Rapids, Mich.

Specjalni Sekretarze z którymi można korespondować we wszystkich językach:

Polski: Rev. L. P. KRAKOWSKI 370 South Valley Ave. Grand Rapids, Mich. Angielski: Rev. O. T. MCGINN. 165 Shelton St. Grand Rapids, Michigan. Niemiecki i Belgijski: Rev. JAMES LENKERT, Broadway and First Grand Rapids, Mich. Włoski: Rev. S. CIANCI D. D. 145 Shelton St. Grand Rapids, Michigan. Litewski: Rev. WJ. MATULAITIS, 398 Quarry St. Grand Rapids, Michigan. Francuski: Rev. JOHN G. SANSON, Dean St. John Church, Muskegon, Mich.

Grand Rapids, Mich. 16 Sietp. 1910 Na żądanie Najprzew. Ks. Biskupa H. J. Richtera, z Grand Rapids, Mich., specjalna komisya gruntownie zbadała położenie gruntu wyznaczonego przez pana George A. Hart z Manistee, Mich. na kolonię dla Polaków Katolików w Wexford Co. Mich.

Komisya ta stwierdziła, że grunta te są bardzo dobre, a ceny bardzo umiarkowane. Kolonia ta, natychmiast będzie zaopatrzona w kościół i szkołę które ofiarność p. George A. Hart wystawi.

Ks. Wł. KRAKOWSKI, Sekretarz kolonii.

Gwarancya Biskupa.

Grand Rapids, Mich., 16 Sierp. 1910 Do kogokolwiek którego to interesuje: Gorąco niniejszem popieramy założenie powyższej kolonii i z chęcią polecamy ją Polakom Katolikom którzy zamierzają się osiedlić na farmach. Zapewniamy także, iż pan George A. Hart z Manistee, Mich. jest uczciwy i rzetelny w swoich interesach.

† HENRY JOSEPH RICHTER Bishop of Grand Rapids. Ks. Wł. KRAKOWSKI Sekretarz Kolonii. 370 So. Valley Ave. Grand Rapids, Mich.

Przyjdziecie i zobaczcie tę ziemię przeznaczoną na farmy a spodziewamy się że wybierzeście sobie. Każdy jest mile widziany i chętnie obsłużony.

GEORGE A. HART, Room 5, 411 River St. Grand Rapids, Mich.

The First National Bank, róg Fifth ave i Walnut str. McKeesport, Pa., jest największym i najstarszym bankiem w mieście. — Istnieje 39 lat. Płacimy procent.

Od 3.00 Do 15.00 Dolarów Dziennie wazielki zarobek w wyjątkowo niskim przyspiędy naszych przetrwać. Nie dajmy ci 16, przyspiędy na tym punkcie jakie dostaniesz jako spłat. Musisz zrobić sukces, jeżeli tylko będziesz wykonywał nasze prace. Niech cię nauczy jak to zrobić. Okazuj się takim dla naszych agentów. Twój sukces nas interesuje tylko. P. W. Co. Dept. 45, Dobbs-Ferry, N. Y.

Po Angielsku w 3 Miesiącach mówić czytać i pisać gwarantujemy albo nie żądamy zapłaty. Uczymy łatwiej naszą niezrównaną, prawie zastrzeżoną metodą. — Na wyraźne żądanie wyślemy pierwsze lekcy na próbę do przekonania. Przekonajcie się i napiszcie po bezpłatny cirkularz.

Narodowa Szkoła Języków 1554 W. Division str. Chicago, Ill.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Potrzeba natychmiast doświadczonej panny do sprzedawania w składzie bławatnym, stała praca, dobra zapłata. — Zgłosić się do: Herman A. Lewis, 1701 Carson ul. South Side. Pittsburg, Pa.

Potrzeba w stanie Michigan 50 polskich familii do polskiej kolonii tylko 3 mile od stacyi kolejowej. W kolonii tej są przedsiębiorstwa następujące: Mleczarnia, fabryka Elewatorów, Desek, Młyn, sklepy, poczta i tp. — Ziemia jest dobra, równa, nie ma kamieni ani trzęsawisk. Cena 5 do 10 dolarów za akier ze wszystkimi mineralami. — Każdy nabywca ziemi gdy takową oplaci dostanie bezpłatnie krowę lub 40 kur. — Po bliższe informacye piszcie do: Rudolphe Hintermeister, box 306 St. Charles, Michigan.

Organista znający dobrze grać i śpiewać, a władający językiem angielskim, znajdzie dobrą posadę. — Zgłosić się do: Rev. Pastor, St. Gertrude's Church, Vandergrift, Pa. (40)

Na sprzedaż 3 domy. Dwa domy znajdują się pod No. 159-161-163 przy 43ej ul. nar. Foster ul. w jednym znajduje się grosernia i buczernia, w domu zaś pod no. 4308 Foster ul. jest skład tytoniu i cukierków. Sprzedam ta nio z powodu wyjazdu do kraju. Zgłosić się do: Jan Kneziński — 4308 Foster ul. Pittsburg, Pa. (42)

FOTOGRAFIE!!

Wyrabia najlepsze i najtrwalsze Fotografie: — Ślubów, Grup weselnych, Familijnych, Grup towarzyskich, — i Dzieci, półpiersia, figury całe robi w różnych wielkościach, najpiękniejszych i najmniejszych fasonach znanych ogólnie Fotograf

F. Zjawiński

Polski Fotografista

DWIE GALERIE: 322 5th Avenue drugie piętro 559 5th Avenue pierwsze piętro McKeesport, Pa.

Potrzebny od 1go września organista, mogący prowadzić chór 4 głosowy, któryby sprawował zarazem czynności kościelne. Świadectwo od ks. Proboszcza u którego przebywał jest pożądane. Zgłosić się do: Holy Trinity Polish Church, Phoenixville, Pa.

Do wynajęcia 1— 2 i 3 stancye po \$4.00 każda. Zgłosić się do Janitora Liberty i 33 ulica (41)

Na sprzedaż drzewiany dom o 5 stancyach, piwnica, woda, porceże wielka rogowa lota przy 40 i Liberty ulicy. Cena 1,000, 350 zaraz reszta na 10 miesięcy splaty. — D. Shields, 5237 Butler str.

Na sprzedaż dwa drzewiane domy niemal nowe — po 7 stancyi każdy — w bardzo dobrym miejscu dla polaka. Sprzedam jeden dom za \$2,500, — drugi za \$2,200. Zgłosić się do: Jan Szot, 203 Soho str. Pittsburg, Pa. (39)

Poszukiwanie. Poszukuje żony Kunegundy Floryan, która opuściła mnie 18 marca r. b. wieści dochodzą mnie że ma się znajdować w Pittsburgu na południowej stronie, wzrost jej jest 5 stóp i 7 cali blondynka, siwe oczy. / Ktobykolwiek o niej wiedział lub sama, niech się zgłosi do Władysława Floryan lub też Jakób Sołkowski, 1539 Oak str. East Pittsburg, Pa.

Ktobykolwiek ma żonę dostawit otrzyma \$5.00 nagrody i kosztą podróży. (40)

Goldsteins

BIG DEPARTMENT STORE

2720-2722-2724 PENN AVE.

ZA DOLARA NAJWIĘCEJ KUPISZ U GOLDSTEINA. NIE MAMY FILII.

Z powodu świąt nasz skład będzie zamknięty w Poniedziałek dnia 3-go Października od godziny 6-ej wieczorem.

Otwieramy go dopiero po świątach we Środę 5-go Października o godzinie 6-iej wieczorem.

Z poważaniem GOLDSTEIN'S.

Na sprzedaż śliczny dom i trzy loty w Glassport. Sprzedam tania tylko 4,000 dol. Zgłosić się do Wielkopolanina 56-22nd str Pittsburg, Pa. (39)

Runnettes

Wrześniowe Zniżki

6½c. challies, w różnych kolorach, po	5c
60c. szkarpetki, po	50c
\$1.25 domowe ubrania, po	\$1.00
12½c ładne flanely, po	10c
60c wełniane materye Serges, po	50c
50c materye shepherd check, po	39c
\$1.75 koronkowe firanki, po	\$1.50
2.25 koronkowe firanki, po	2.00
4.50 wełniane kece, po	4.00
85c bawełniane kece, po	75c

W. Runnette & Sons BUTLER i nar. 42ej UL. PITTSBURG, PA.

Nowe Chóry śpiewacze w Pittsburgu i okolicy dopomaga organista doświadczony z dwudziestoletniej praktyki Dyrygent Leonard Kramp, 56—22nd str. (39)